

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Katedra sociologie, andragogiky a kulturní antropologie

Předluženost klientů sociální práce

Over Indebtedness of Clients of Social Work

Bakalářská práce

Tereza Bartošová, DiS.

Olomouc 2015

Vedoucí práce: PhDr. Eva Klimentová, Ph. D.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jen uvedené zdroje.

Ve Svitavách dne 16. 3. 2015

.....

Tereza Bartošová

OBSAH

Úvod	4
1 Vymezení pojmů	6
2 Příčiny a důsledky předlužení	11
2. 1 Příčiny předlužení	11
2. 2 Důsledky předlužení	12
3 Dostupnost a podmínky získání půjček	15
3. 1 Úvěrové instituce	15
3. 2 Obsah smluvních podmínek.....	16
3. 3 Druhy úvěrů	17
4 Právní důsledky finančních závazků	19
4. 1 Předžalobní výzva k úhradě	19
4. 2 Mimosoudní řešení sporu	19
4. 3 Rozhodčí řízení	20
4. 4 Soudní řízení	20
4. 5 Exekuce	22
5 Možná řešení situace	26
5. 1 Splátkové kalendáře	26
5. 2 Zastavení exekuce pro nemajetnost	26
5. 3 Částečné zastavení exekuce	27
5. 4 Odklad exekuce	27
5. 5 Insolvenční řízení s povolením oddlužení	28
6 Metodologie empirického šetření	31
6. 1 Cíl empirického šetření	31
6. 2 Empirické šetření	31
6. 3 Technika sběru dat	31
6. 4 Krizové centrum J. J. Pestalozziho, o. p. s.	31
6. 5 Stanovení hypotéz	32
6. 6 Operacionalizace	33
7 Výsledky empirického šetření	34
7. 1 Analýza dat	34
7. 2 Výsledky analýzy dat	46
Závěr	49
Seznam literatury a ostatních zdrojů	51
Přílohy	54

ÚVOD

Oblast předluženosti klientů sociální práce byla pro zpracování mé bakalářské práce zvolena s ohledem na moje pětileté působení v Krizovém centru J. J. Pestalozziho, o. p. s., kde pracuji jako sociální pracovnice a kde převážně pracuji s klienty, kteří bojují s dluhy.

Hlavním cílem práce je zjistit, z jakých důvodů se dlužníci ocitají v dluhové pasti, prověřit informovanost klientů, zda vědí, jak mohou jejich problémy s dluhy řešit. Dílčím cílem je poukázat na zvyšující se počet dlužníků, kteří vyhledávají pomoc u sociálních institucí.

V teoretické části bakalářské práce vymezím klíčové pojmy předlužení, příčiny a důsledky předlužení, zároveň se zaměřím na dostupnost a podmínky získání půjček, právní důsledky finančních závazků a možná řešení situace.

Prostřednictvím dotazníkového šetření se pokusím zjistit důvody předluženosti klientů a prověřit, zda mají vůbec klienti povědomí o tom, jak a kde lze jejich situaci řešit. Průzkum bude proveden mezi klienty Krizového centra J. J. Pestalozziho, o. p. s., které je poskytovatelem ambulantních sociálních služeb. Zároveň se zaměřím na zvyšující se počet klientů, kteří vyhledávají pomoc s dluhy, počet klientů porovnáám od začátku roku 2010 do konce roku 2014, a to na základě dat zjištěných ze statistik Krizového centra J. J. Pestalozziho, o. p. s. prostřednictvím programu Highlander, a vyhodnotím.

Dluhová problematika se dnes velmi dotýká celé společnosti, kdy téměř každá domácnost má nějaký dluh, protože v dnešní době pořízení bydlení znamená vzít si hypotéku, a na každém rohu se lze dozvědět, jak je snadné si na cokoli půjčit. Dlužníky se tak stávají jak čerstvě plnoletí lidé, tak stejně senioři, kteří už jsou několik let ve starobním důchodu. Mnozí z nich následně ztratí nad svými dluhy kontrolu a propadají se do předlužení. Sociální práce tak musí hledat řešení situací předlužených klientů, kteří se v důsledku předlužení dostávají do sociální situace,

kterou nejsou schopni řešit vlastními silami nebo za podpory svého sociálního okolí.

Bakalářská práce by měla poskytnout informace o předluženosti klientů, především popsat příčiny předluženosti klientů a jak je možné jejich situaci řešit. Zároveň by tak mohla sloužit jako edukační materiál pro budoucí pracovníky Krizového centra J. J. Pestalozziho, o. p. s., čímž by měla přispět ke zkvalitnění sociální služby zahrnující řešení předluženosti klientů sociální práce.

1 Vymezení pojmů

Předlužení českých domácností a dluhová problematika je velmi aktuálním tématem, pro pochopení veškerých souvislostí je nutné znát základní pojmy, které se pokusím vysvětlit v první kapitole.

Úvěr a půjčka je v podstatě totéž, pojem úvěr se používá spíše při půjčování firmám a půjčka spíše u fyzických osob, ale i to není pravidlem, příkladem může být hypoteční úvěr. Půjčit si lze snad na všechno, ne každý má vždy dostatek vlastních prostředků, aby si mohl splnit své sny a cíle. Typickým příkladem je hypotéka. Lidé potřebují bydlet hned, obvykle ale nemají čas na bydlení naspořit.¹

Věřitel

Věřitel je osoba, která nabízí nebo poskytuje úvěr v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu povolání a má právo na jeho plnění.²

Dlužník

Každý subjekt, který je povinen splatit své závazky vůči věřiteli. Dlužník je povinen uhradit svůj závazek vůči věřiteli bez ohledu na to, zda je tento závazek před splatností nebo po splatnosti.³ Pojem dlužník není upraven zákonem.

Pohledávka

Pohledávka je právo jedné osoby (věřitele) na plnění určitého dluhu osobou druhou (dlužníkem).⁴

Závazek

Závazek vzniká ze smlouvy nebo z jiné právní skutečnosti, která je k tomu podle právního řádu způsobilá. Ze závazku má věřitel vůči dlužníku

---

¹ KRAJINA, A. Odpovědný přístup k financím, s. 30 dostupné z http://bestpractices.cz/wp-content/uploads/2014/01/DR-skripta02_finance.pdf ze dne 15. 12. 2014

² § 3 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

³ <http://www.nebankovnipujcky.cz/rejstrik-pojmu/dluznik> ze dne 15. 12. 2014

⁴ BALABÁN, Zdeněk. *Slabikář finanční gramotnosti*. Praha: Cofet, a. s., 2009, s. 426

právo na určité plnění jako na pohledávku a dlužník má povinnost toto právo splněním dluhu uspokojit.⁵

Roční procentní sazba

Celkové náklady spotřebitelského úvěru (perioda splátek, počet splátek, výše splátek nebo poplatek za uzavření úvěru), tzv. RPSN.⁶

Úrok

Úplata za užívání půjčených peněz.⁷

Úrok z prodlení

Úrok z prodlení je sankce za to, že dlužník nesplácí své závazky (dluhy) včas.⁸

Smluvní pokuta

Pro případ porušení smluvené povinnosti lze stanovit smluvní pokutu v určité výši nebo způsob, jak se výše smluvní pokuty určí. Věřitel může požadovat smluvní pokutu bez zřetele k tomu, zda mu porušením utvrzené povinnosti vznikla škoda.⁹

Ručení

Ručení je závazek třetí osoby, tzv. ručitele, která se zaváže, že uspokojí pohledávku věřitele, jestliže jí neuspokojí dlužník.¹⁰

Zástavní právo

Při zajištění dluhu zástavním právem vznikne věřiteli oprávnění, pokud dlužník nesplní dluh řádně a včas, uspokojit se z výtěžku zpeněžení zástavy do ujednané výše.¹¹

---

⁵ § 1721, 1723 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

⁶ § 3 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

⁷ BALABÁN, Zdeněk. *Slabikář finanční gramotnosti*. Praha: Cofet, a. s., 2009, s. 427

⁸ BALABÁN, Zdeněk. *Slabikář finanční gramotnosti*. Praha: Cofet, a. s., 2009, s. 427

⁹ § 2048 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰ § 2018 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

¹¹ § 1309 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Směnka

Směnka je listina (cenný papír), kterou výstavce směnky slibuje osobě uvedené ve směnce, že jí v určené době a na určitém místě zaplatí určitou sumu (směnka vlastní), nebo ve které výstavce přikazuje třetí osobě, aby za něj zaplatila osobě ve směnce uvedené směnečnou sumu v určené době a na určeném místě (cizí směnka).¹²

Lichva

Kdo zneužije něčí rozumové slabosti, tísně, nezkušenosti, lehkomyšlností nebo něčího rozrušení, dá sobě nebo někomu jinému poskytnout nebo slíbit plnění, jehož hodnota je k hodnotě vzájemného plnění v hrubém nepoměru, dopustí se lichvy.¹³

Životní a existenční minimum

Životní minimum je minimální hranice peněžních příjmů fyzických osob k zajištění výživy a ostatních osobních potřeb a pro rok 2015 činí částku 3.410 Kč pro jednotlivce na měsíc. Existenční minimum je minimální hranice příjmu osob, která se považuje za nezbytnou pro zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb na úrovni umožňující přežití a pro rok 2015 činí částku 2.200 Kč pro jednotlivce na měsíc.¹⁴

Částka životního a existenčního minima byla naposledy navýšena v roce 2012, aktuální výše je tak platná od počátku roku 2012 dosud.¹⁵

Nezabavitelná částka

Nezabavitelnou částku stanovíme jako součet nezabavitelné částky na povinného a všech nezabavitelných částek na vyživované osoby, stanovíme ji jako 2/3 součtu částky životního minima jednotlivce a částky normativních nákladů na bydlení pro jednu osobu v nájemním bytě v obci od 50.000 do 99.999 obyvatel, a to bez ohledu na to, v jaké obci

---

¹² § 1-10, 75-78 zákona č. 191/1950 Sb., směnečný a šekový, ve znění pozdějších předpisů

¹³ § 218 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴ § 1, 2, 5 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵ § 1-4 zákona č. 409/2011 Sb., nařízení vlády o zvýšení částek životního minima a existenčního minima, ve znění pozdějších předpisů

osoba skutečně žije. Nezabavitelnou částku na vyživovanou osobu stanovíme obdobně, a to jako $\frac{1}{4}$ z nezabavitelné částky na povinného.¹⁶

Nezabavitelná částka na povinného činí pro rok 2015 6.118 Kč a na vyživovanou osobu 1.529,50 Kč.¹⁷

Dávky pomoci v hmotné nouzi

Dávky pomoci v hmotné nouzi úzce souvisí s nezabavitelnou částkou, jelikož nepodléhají exekuci a exekutor je tedy nemůže zabavit. Pokud dlužníci nemají žádné nebo velmi nízké příjmy, často řeší otázku, zda mají nárok na nějaké dávky a zda má význam si o ně žádat, aby jim je celé nezabavil exekutor.

V České republice se poskytují osobám v hmotné nouzi tři druhy dávek: příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádná okamžitá pomoc. Před přiznáním nároku na dávku se zjišťuje příjem žadatele v období předchozích tří měsíců. Zjišťuje se také, zda má žadatel a s ním společně posuzované osoby možnost zvýšit si příjem vlastním přičiněním (prací, uplatněním nároků a pohledávek, prodejem nebo využitím majetku).¹⁸

Dávky státní sociální podpory

Na rozdíl od dávek pomoci v hmotné nouzi některé z dávek státní sociální podpory mohou podléhat exekuci. Exekuci konkrétně nepodléhají jednorázové dávky a také příspěvek na bydlení.¹⁹ Dlužníci tak někdy řeší otázku, zda mohou přijít o rodičovský příspěvek nebo o příspěvek na bydlení, který pobírá hodně dlužníků, kteří mají nízké nebo žádné příjmy.

---

¹⁶ § 1 zákona č. 595/2006 Sb., nařízení vlády o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí, a o stanovení částky, nad kterou je mzda postižitelná srážkami bez omezení, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷ <http://www.epravo.cz/top/clanky/nove-nizsi-nezabavitelne-castky-nezabavitelne-minimum-pri-exekucnich-srazkach-ze-mzdy-pro-rok-2015-96434.html> ze dne 30. 12. 2014

¹⁸ § 2, 4 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů

¹⁹ § 317 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

V současnosti zahrnuje v České republice systém dávek náležících do státní sociální podpory dva typy dávek. Dávky univerzální neboli dlouhodobé přerozdělují prostředky od bezdětných rodin k rodinám s dětmi. Výše příjmu příjemce dávek se buď nezjišťuje, nebo je zjišťován za předminulý kalendářní rok. Tyto dávky jsou: přídavek na dítě, rodičovský příspěvek, porodné a pohřebné. Druhým typem je dávka přerozdělující prostředky od rodin s vysokým příjmem k rodinám s nízkým příjmem. Ty se stanovují podle příjmu rodiny za poslední čtvrtletí. Bývá poskytována krátkodobě a s rostoucím příjmem rodiny se snižuje. Touto dávkou je příspěvek na bydlení. Výše tzv. testovaných dávek čili dávek závislých na příjmu rodiny je odvozována podle sazeb na krytí osobních potřeb a výdajů domácnosti, jež jsou vztaženy k aktuálně platné výši životního minima.²⁰

Rozhodný příjem

Souhrn finančních prostředků, které jednotlivec, rodina nebo jiná skupina v určeném období přijímají. Ve vztahu k sociálním dávkám se podle platné legislativy v České republice považuje za příjem rodiny, případně jednotlivce, tzv. čistý příjem, tj. příjem po odpočtu výdajů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmu, po odpočtu daně z příjmu, pojistného na sociální pojištění, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a zdravotního pojištění.²¹

Po vysvětlení a zorientování se ve výše uvedených pojmech se lze věnovat této problematice podrobněji.

---

²⁰ § 2 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů

²¹ § 5 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů

2 Příčiny a důsledky předlužení

Předluženost je velmi široké téma, pro zjištění jak se lidé ocitají v této situaci, je důležité znát příčiny této situace a také vědět, jaké může mít důsledky, kterým se budu věnovat v této kapitole.

Předlužení je nesplnění platebních povinností dlužníka, které spěje k jeho ekonomické a psychosociální destabilizaci. Předlužení je dlouhodobý proces, který prochází určitým vývojem a spěje k soukromému bankrotu. O předlužení nehovoříme jen tehdy, když po odečtení pevných životních nákladů nestačí již zbylá část měsíčního příjmu na splácení splátek, nýbrž přináší s sebou i masivní sociální a psychické důsledky. Psychologové se shodují i na tom, že existuje něco jako osobnost náchylná k dluhům.²²

2.1 Příčiny předlužení

2.1.1 Nízká finanční gramotnost

Dlužníci si nedokáží spočítat úrok, splátku, natož si pak představit, jak dlouho budou úvěr splácet, vidina okamžitých peněz je pro ně důležitější než to, co by je mohlo čekat v budoucnu. Nejčastějším důvodem tohoto bezhlavého jednání je nízká finanční gramotnost.²³

Chybějícímu finančnímu vzdělávání se začíná přizpůsobovat výuka na základních školách, což je důležité ocenit. Pro oblast školního finančního vzdělávání byl již vytvořen dokument Systém budování finanční gramotnosti na základních a středních školách, na základě kterého byla vytvořena publikace Finanční gramotnost, aby se učitelé seznámili s příslušnými poznatky a byla prvním krokem k tomu, aby finanční gramotnost mohla být promítnuta do výuky na základních a středních školách.²⁴

---

²² Formy pomoci předluženým občanům. Olomouc: sdružení SPES, 2007, s. 4

²³ JANDA, Josef. *Jak žít šťastně na dluh*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, s. 126

²⁴ Národní strategie finančního vzdělávání 2010, s. 16 dostupné z <http://www.msmt.cz/file/31443/> ze dne 23. 9. 2014

2. 1. 2 Sociální status ²⁵

Řada dluhů vzniká na základě touhy po zvyšování sociálního statusu, existují lidé, kteří více než co jiného řeší především to, jak je asi vnímá jejich okolí, proto se příliš zaobírají vlastní úrovní sociálního statusu a také tím, jak si stojí v okruhu svých známých. Příkladem prvku touhy po vyšším statusu může být značkové oblečení, mobilní telefony s velkými dotykovými displeji, pravidelné stravování ve fastfoodech, nadstandardní vybavení bytu, platby na televizní kanály, apod.

2. 1. 3 Půjčka na půjčku ²⁶

V tomto případě si bere dlužník půjčky, ze kterých splácí již sjednané úvěry. Dlužník si v podstatě jen kupuje čas, který ho dělí od pádu do propasti. Často se dlužník dopouští chyby v tom, že když se dostane do finančních problémů, řeší situaci další půjčkou, která má horší podmínky.

2. 1. 4 Mezní situace v životě dlužníka ²⁷

Během života nás potká celá řada situací, se kterými nepočítáme. Na některé události se můžeme připravit, například na ztrátu zaměstnání, kdy si tvoříme dostatečnou finanční rezervu, avšak například úmrtí blízké osoby je tak traumatizující situace, na kterou raději nikdo nechce myslet.

Může se jednat například o rozvod, rozchod, ztrátu zaměstnání, úmrtí, odchod do důchodu, nemoc, úraz apod.

2. 2 Důsledky předlužení

Mezi hlavní důsledky předlužení patří ²⁸ :

- ohrožení majetku exekucí;

---

²⁵ JANDA, Josef. *Jak žít šťastně na dluh*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, s. 126

²⁶ JANDA, Josef. *Jak žít šťastně na dluh*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, s. 130

²⁷ JANDA, Josef. *Jak žít šťastně na dluh*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, s. 130-131

²⁸ KRAJINA, A. Odpovědný přístup k financím, s. 5 dostupné z http://bestpractices.cz/wp-content/uploads/2014/01/DR-skripta02_finance.pdf ze dne 15. 12. 2014

- nevyplatí se legálně pracovat, protože by na velkou část mzdy byla uvalena exekuce, preferování kombinace sociálních dávek a nelegální práce;
- upadnutí do závislosti na sociálních dávkách, ohrožení rizikovým životním stylem;
- neplacení nájemného, energií a služeb, dochází k ohrožení vystěhováním do velmi nekvalitního bydlení a případně úplnou ztrátou bydlení;
- vytlačování na okraj společnosti mezi znevýhodněné skupiny obyvatelstva a vystavení dalším sociálně patologickým jevům: závislost na návykových látkách, alkoholismus, gamblerství, kriminalita, agrese, násilí, šikana, sebevražedné sklony;
- psychické důsledky (nеспavost, třes rukou, deprese);
- dluhová past (splátka jednoho dluhu je řešena dalším dluhem, protože není dostatek jiných prostředků).²⁹

Z mých profesních zkušeností vyplývá, že někteří dlužníci se dostanou do této situace svou vinou, kdy neumí hospodařit s vlastními financemi, netvoří si žádné finanční rezervy a v případě neočekávaného finančního výdaje jsou situaci často nuceni řešit půjčkou, někteří například nejsou schopni odhadnout rizika některých svých činů, častým důsledkem bývá rozpad vztahu. Pomoc také často vyhledávají klienti, které druhý z manželů zadlužil, a tuto informaci se často dozvídají až po obdržení exekučního příkazu nebo po úmrtí partnera.

Jako příčinu i důsledek předlužení lze považovat únikové strategie z bezvýhodné situace. Často se setkávám s klienty, kteří se do této situace dostávají kvůli alkoholismu, patologickému hráčství nebo drogové závislosti. Klienti často trpí psychickými problémy, depresemi, frustrací nebo úzkostí, což může v některých případech vést až k sebevraždě.

---

²⁹ BALABÁN, Zdeněk. *Slabikář finanční gramotnosti*. Praha: Cofet, a. s., 2009, s. 355

Za velký problém považuji i to, že při nařízení exekuce zůstává dlužníkům pouze nezabavitelná částka, ze které nejsou schopni pokrýt všechny své náklady, protože většina příjmu odejde na poplatky spojené s bydlením, tak se často stává, že klienti ztrácejí motivaci k hledání práce, pocítují beznaděj a stávají se závislými na sociálních dávkách, protože vědí, že nemají naději na vyšší životní standard. Toto vše pak přispívá k nelegální práci, závislostem, kriminalitě, bezdomovectví a rozpadu rodin.

3. Dostupnost a získání půjček

Dnešní doba přeje půjčkám, v podstatě kdekoliv se lze setkat s nabídkou půjčky, z tohoto důvodu se pokusím toto téma přiblížit.

3. 1. Úvěrové instituce a úvěrové registry

Kde všude si lze půjčit ³⁰:

- banky (úvěry a půjčky všeho druhu);
- stavební spořitelny (úvěry na bydlení);
- družstevní záložny (půjčky pouze pro členy družstva dle stanov družstevní záložny);
- nebankovní instituce (spotřebitelské úvěry, splátkový prodej zboží a kreditní karty);
- lichváři (půjčky na cokoliv za extrémně nevýhodných podmínek).

Banky, stavební spořitelny i některé nebankovní instituce si obvykle kvalitu a rizikovost klienta prověřují přes tzv. úvěrové registry, kde si vzájemně vyměňují informace o důvěryhodnosti, platební morálce a schopnosti klientů splácet úvěr (tzv. bonita). ³¹

Úvěrové registry věřitelům slouží především k tomu, aby účinně minimalizovaly riziko, že ³²:

- klient se současně zadluží u několika věřitelů více menšími úvěry, které ve svém souhrnu budou v takové částce, kterou nebude klient schopen řádně splácet;
- klient bude ke splácení současných úvěrů používat nové úvěry od jiných věřitelů;

---

³⁰ KRAJINA, A. Odpovědný přístup k financím, s 30 dostupné z http://bestpractices.cz/wp-content/uploads/2014/01/DR-skripta02_finance.pdf ze dne 15. 12. 2014

³¹ KRAJINA, A. Odpovědný přístup k financím, s 30 dostupné z http://bestpractices.cz/wp-content/uploads/2014/01/DR-skripta02_finance.pdf ze dne 15. 12. 2014

³² KRAJINA, A. Odpovědný přístup k financím, s. 30 dostupné z http://bestpractices.cz/wp-content/uploads/2014/01/DR-skripta02_finance.pdf ze dne 15. 12. 2014

- klient se špatnou úvěrovou minulostí u určitého věřitele bude čerpat nový úvěr u jiného věřitele, který jeho špatnou úvěrovou minulost nezná.

V České republice působí čtyři úvěrové registry³³:

- Centrální registr úvěrů (pozitivní registr);
- Bankovní registr klientských informací (pozitivní registr);
- Nebankovní registr klientských informací (pozitivní registr);
- Sdružení Solus (negativní dlužnický registr).

Po poskytnutí informací, kde všude si lze půjčit, se budu věnovat obsahu smluvních podmínek, k jejichž dodržování se klient zaváže podpisem smlouvy. V závěru kapitoly se ještě budu věnovat rozdělení úvěrů podle různých kategorií.

3. 2 Obsah smluvních podmínek³⁴

- výše úroků;
- výše úroků z prodlení;
- smluvní pokuta;
- roční procentní sazba nákladů (RPSN);
- akontace (souvisí zpravidla s leasingem, je to forma zálohy, která je placena buď samostatně, nebo jako součást první leasingové o akontaci navýšené splátky³⁵);
- inkasní právo (právo vzít si při porušení podmínky splácení peníze z účtu bez vědomí dlužníka).

Smluvní podmínky jsou zásadní částí smluv, kde jsou uveřejněny další poplatky vztahující se k úvěru. Tyto poplatky často dostanou klienta

³³ KRAJINA, A. Odpovědný přístup k financím, s. 30 dostupné z http://bestpractices.cz/wp-content/uploads/2014/01/DR-skripta02_finance.pdf ze dne 15. 12. 2014

³⁴ HRDINKOVÁ, T., MATI, P. Metodika dluhového poradenství. Bílina: Člověk v tísni, o. p. s., 2013, s. 7

³⁵ BERTL, Ivan. *Kapitoly o finanční gramotnosti*. Praha: TRITON, 2012, s. 69

do dluhové pasti. V mnoha případech samotná kombinace několika poplatků vytvoří dluhovou past.³⁶

3.3 Druhy úvěrů

Úvěry můžeme rozdělit do široké škály kategorií.

Podle účelovosti³⁷:

- účelové úvěry (jsou poskytnuty přímo na konkrétní předem stanovený účel, například nákup spotřebního zboží, domu, automobilu, apod.);
- neúčelové úvěry (záleží na klientovi, na co poskytnutý úvěr použije, cenou za nesdělení účelu je vyšší úroková sazba).

Podle typu výplaty³⁸:

- hotovostní úvěry (poskytnuté finanční prostředky jsou vyplaceny v hotovosti);
- bezhotovostní úvěry (peníze jsou zaslány klientovi na jeho bankovní účet).

Podle zajištění³⁹:

- zajištěné úvěry (banka vyžaduje jištění věcí movitou či nemovitostí);
- nezajištěné úvěry (společnosti je poskytují pouze svým prvotřídním klientům).

---

³⁶ HRDINKOVÁ, T., MATI, P. Metodika dluhového poradenství. Bílina: Člověk v tísni, o. p. s., 2013, s. 8

³⁷ KRAJINA, A. Odpovědný přístup k financím, s. 33 dostupné z http://bestpractices.cz/wp-content/uploads/2014/01/DR-skripta02_finance.pdf ze dne 15. 12. 2014

³⁸ KRAJINA, A. Odpovědný přístup k financím, s. 33 dostupné z http://bestpractices.cz/wp-content/uploads/2014/01/DR-skripta02_finance.pdf ze dne 15. 12. 2014

³⁹ KRAJINA, A. Odpovědný přístup k financím, s. 33 dostupné z http://bestpractices.cz/wp-content/uploads/2014/01/DR-skripta02_finance.pdf ze dne 15. 12. 2014

Podle doby splatnosti ⁴⁰:

- krátkodobé úvěry (obvykle maximálně do 3 let);
- střednědobé úvěry (3 – 5 let);
- dlouhodobé úvěry (6 – 30 let).

Dále lze samozřejmě úvěry dělit i podle dalších hledisek, např. podle čerpání (jednorázové, postupné), podle frekvence splácení (týdenní, měsíční, čtvrtletní). Všechny tyto kategorie se mohou mezi sebou navzájem kombinovat. Podle těchto kritérií jsou potom jednotlivým úvěrům přiřazeny různě vysoké úrokové sazby a např. také různé požadavky na zajištění úvěru. ⁴¹

V dnešní době má téměř každý člověk zkušenost s půjčkou, lze říci, že když nejsou lidé předlužení, jsou alespoň zadlužení například hypotékou, protože pokud chtějí lidé vlastní bydlení, málokdo má dostatek finančních prostředků k tomu, aby zakoupil nemovitost bez jakéhokoliv úvěru. A jak jsem uvedla v úvodu kapitoly, reklamu, která vyzývá k nákupu různorodého zboží, lze potkat v podstatě kdekoliv, zároveň se nabízí možnost vzít si půjčku na tyto produkty a ne každý dokáže těmto svodům odolat, protože už přece jen není tak moderní si na danou věc šetřit, když díky půjčce ji mohu mít hned.

Při uvažování o půjčce je důležité si zjistit informace o instituci, u které si chci vzít půjčku, dále jaká částka bude přeplacena nad zapůjčenou jistinu a jak se bude řešit situace, pokud nebudu mít dostatek finančních prostředků na pravidelnou splátku.

---

⁴⁰ KRAJINA, A. Odpovědný přístup k financím, s. 33 dostupné z http://bestpractices.cz/wp-content/uploads/2014/01/DR-skripta02_finance.pdf ze dne 15. 12. 2014

⁴¹ KRAJINA, A. Odpovědný přístup k financím, s. 33 dostupné z http://bestpractices.cz/wp-content/uploads/2014/01/DR-skripta02_finance.pdf ze dne 15. 12. 2014

4 Právní důsledky finančních závazků

V této kapitole se budu věnovat nejčastějším postupům při vymáhání dluhů, se kterými se dlužníci mohou setkat v okamžiku, kdy se opozdí se splátkami nebo přestanou své závazky hradit.

4. 1 Předžalobní výzva k úhradě

Když se dlužník ocitne v prodlení, zpravidla první krok, který věřitel podnikne, je zaslání tzv. předžalobní výzvy k úhradě, kde dlužníka vyzve v přiměřené lhůtě k vrácení vypůjčené částky. V této výzvě věřitel upozorní dlužníka, že předmětná výzva k úhradě je posledním krokem před podáním žaloby na jeho osobu a že v případě neuhrazení vypůjčené částky tak dojde k podstatnému navýšení dlužné částky. Náklady spojené se soudním sporem a exekucním řízením často převyšují i samotnou původní dlužnou částku (jistinu) a dlužník je povinen je uhradit společně s jistinou.⁴²

Dle mých profesních zkušeností vím, že věřitelé se často, než zašlou předžalobní výzvu, snaží dlužníka kontaktovat telefonicky nebo prostřednictvím advokáta či inkasních agentur, pokud se věřitelům nepodaří vymoci dlužná částka, přistoupí k zaslání předžalobní výzvy. Jako velký problém obvykle bývá, že dlužníci nenahlásí věřitelům novou adresu, anebo záměrně poštu nepřebírají, avšak v tomto případě je nutné počítat s tím, že vhozením oznámení o uložení takové zásilky do poštovní schránky nabyt adresát příležitost seznámit se s obsahem zásilky a písemnost se považuje za doručenu.

Dlužník tedy má možnost situaci vyřešit mimosoudním urovnáním sporu nebo bude absolvovat soudní spor.

4. 2 Mimosoudní řešení sporu

Typickou formou mimosoudního řešení sporu je uznání dluhu, čímž dlužník potvrzuje věřiteli, že mu skutečně co do důvodu i výše dluží předmětnou částku a zavazuje se jí zaplatit. Výhoda pro věřitele je, že má ulehčenou důkazní pozici pro případný spor a výrazně se mu prodlužuje

---

⁴² BALABÁN, Zdeněk. *Slabikář finanční gramotnosti*. Praha: Cofet, a. s., 2009, s. 385

lhůta, v rámci které je oprávněn uplatnit svůj nárok žalobou u soudu. Hlavní výhoda pro dlužníka je především oddálení termínu, ve kterém je povinen uhradit dlužnou částku, další výhodou bývá také časté ujednání o splátkovém kalendáři.⁴³

4. 3 Rozhodčí řízení

Zvláštní formou mimosoudního urovnání sporu je rozhodčí řízení. Rozhodčí řízení je alternativou ke klasickému soudnímu řízení. Rozhodčí doložka, která určuje, že spor bude řešen prostřednictvím rozhodce, už není součástí podmínek, kterými se řídí smlouva, ale musí být sjednána samostatně.⁴⁴

Výsledkem rozhodčího řízení je rozhodčí nález, který má stejné právní účinky jako pravomocné soudní rozhodnutí, takže je vykonatelný. Mezi výhody rozhodčího řízení patří především rychlost a pružnost rozhodčích soudů ve srovnání s běžnými soudy.⁴⁵

Dlužník musí být u rozhodčího řízení poučen, že se proti rozhodčímu nálezu může bránit u soudu, pokud toto poučení chybí, pak je takové ujednání neplatné.⁴⁶

Podpisem rozhodčí doložky dává dlužník souhlas s tím, že případný budoucí spor bude rozhodnut v rozhodčím řízení, čímž se vzdává práva na rozhodnutí věci soudem.⁴⁷

4. 4 Soudní řízení

Pokud nedojde k vyřešení celé záležitosti mimosoudně, dochází k soudnímu řízení, a to formou civilního procesu a nalézacího řízení, kdy soud určuje, který z účastníků má dle práva pravdu. K zahájení

---

⁴³ BALABÁN, Zdeněk. *Slabikář finanční gramotnosti*. Praha: Cofet, a. s., 2009, s. 389-390

⁴⁴ § 3 zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁵ BALABÁN, Zdeněk. *Slabikář finanční gramotnosti*. Praha: Cofet, a. s., 2009, s. 396

⁴⁶ § 35 zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁷ <http://www.penize.cz/spotrebitel/18995-pozor-na-rozhodci-dolozky-ve-smlouvach-o-uverech> ze dne 16. 10. 2014

nalézacího řízení dochází zpravidla podáním návrhu, v případě sporů o finanční částky se jedná o řízení sporná.⁴⁸

4. 4. 1 Žaloba

Žaloba je procesní úkon, kterým se věřitel obrací na soud a žádá ochranu svých porušených nebo ohrožených práv.⁴⁹

Žaloba musí vždy směřovat vůči konkrétní osobě, proti níž žalobce požaduje ochranu, tato osoba se nazývá žalovaný. Žaloba musí být písemná, musí obsahovat jméno (název) a bydliště (sídlo) žalobce, jméno a bydliště žalovaného, musí uvádět, čeho se žalobce po soudu domáhá, popis rozhodných skutečností a označení důkazů, které k prokázání těchto skutečností žalobce navrhuje.⁵⁰

Po vydání usnesení má žalobce i žalovaný možnost podat odvolání, jedná se o řádný opravný prostředek.⁵¹

4. 4. 2 Platební rozkaz

V praxi se často využívá platební rozkaz v rámci nalézacího řízení. Návrh na vydání platebního rozkazu je v podstatě také žalobou, avšak má specifickou úpravu, jelikož se prostřednictvím něj zahajuje zvláštní zkrácené řízení. Soud nemusí nařídit soudní jednání, pokud věřitel k žalobě přiloženými doklady prokáže, že má pohledávku za dlužníkem, což bývá v případě půjček snadné.⁵²

V platebním rozkazu soud žalovanému uloží, aby do 15 dnů od doručení platebního rozkazu zaplatil uplatněnou pohledávku žalobci náklady řízení, nebo aby podal odpor. Platební rozkaz musí být žalovanému doručen do vlastních rukou. Pozdě podaný odpor soud odmítne usnesením, avšak pro nedostatek odůvodnění nelze odpor odmítnout. Podaný odpor

---

⁴⁸ BALABÁN, Zdeněk. *Slabikář finanční gramotnosti*. Praha: Cofet, a. s., 2009, s. 391

⁴⁹ BALABÁN, Zdeněk. *Slabikář finanční gramotnosti*. Praha: Cofet, a. s., 2009, s. 392

⁵⁰ § 80 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů

⁵¹ § 54, 55 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů

⁵² BALABÁN, Zdeněk. *Slabikář finanční gramotnosti*. Praha: Cofet, a. s., 2009, s. 392

soud odmítne i v případě, pokud jej podá někdo, kdo k podání odporu není oprávněn.⁵³

V současné době věřitelé využívají především elektronický platební rozkaz.⁵⁴

Odsud už je velmi krátká cesta k exekuci, proto pokud se dlužník dostane do platební neschopnosti, je důležité se pokusit dohodnout s věřitelem, protože odkládáním řešení problému například nepřebíráním pošty vede pouze k postupnému navyšování dluhu.

4.5 Exekuce

Když si dlužník sjedná úvěr a přestane ho splácet, uplyne přinejmenším několik měsíců, než dojde k nařízení exekuce.

Exekuci může provádět na sobě nezávisle několik subjektů – soudní exekutoři, soudy, obecní a krajské úřady, finanční úřady. Hlavním smyslem exekuce je především vymáhání peněžitého dluhu. Před exekucí proběhnou dvě soudní řízení (s výjimkou rozhodčího řízení), v prvním řízení soud zkoumá, zda je dluh skutečný, stanovuje dlužníkovi dobu na jeho uhrazení, v druhém řízení už soud reaguje na věřitele, který se na soud obrátí v okamžiku, kdy dlužník neplní, teprve pak je možné nařídit exekuci. Důležité je vědět, že exekutor nejedná na základě vlastního rozhodnutí, jedná až na základě výzvy věřitele, který musí mít k dispozici exekuční titul, bez něho není možné exekuci vykonat.⁵⁵

Exekuční titul

Exekuční titul má několik podob, jedná se o soudní pravomocný a vykonatelný platební rozkaz, exekutorský zápis, notářský zápis se svolením, rozhodčí nález nebo rozhodnutí a výkaz nedoplatků ohledně neuhrazení nemocenského pojištění a sociálního zabezpečení.⁵⁶

---

⁵³ § 172-174 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁴ § 174a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁵ JANDA, Josef. *Jak žít šťastně na dluh*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, s. 144

⁵⁶ JANDA, Josef. *Jak žít šťastně na dluh*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, s. 145

Exekuční řízení

Ve chvíli, kdy je podán návrh na nařízení exekuce, začíná běžet exekuční řízení, soudní exekutor požádá soud o udělení pověření k provedení exekuce a v případě oprávněnosti tohoto návrhu soud do 15 dnů udělí pověření. Exekuce je tak nařízením usnesení o nařízení exekuce, exekuci poté provádí exekutor, který je uvedený v tomto návrhu, který rozhodne o tom, jakým způsobem bude exekuce provedena. Soudní exekutor nemusí dlužníkovi oznamovat, kdy k němu zajde. O exekuci se tak dlužník dozvídá až jako poslední.⁵⁷

Soudní exekutor

Soudní exekutor je osoba, která zajišťuje provádění exekucí. Soudní exekutoři jsou povinně sdružení v samosprávné Exekutorské komoře České republiky, která má sídlo v Brně. Exekutoři mají celorepublikovou platnost a jsou jmenováni ministrem spravedlnosti, do jeho rukou skládají příslušný slib.⁵⁸

Náklady exekuce

V rámci exekučního řízení vznikají náklady, v počáteční fázi skládá věřitel u exekutora zálohu, která je nejčastěji pět procent z vymáhané částky. Dlužná částka se pak navyšuje o odměnu pro exekutora, která může činit maximálně 15 procent z vymáhané částky.⁵⁹

Co nepodléhá exekuci

Exekutor nemůže zabavit osobní potřeby dlužníka, konkrétně se jedná o oblečení, obvyklé vybavení domácnosti, snubní prsten a jiné předměty podobné povahy. Dále se pak jedná o zdravotnické potřeby a jiné potřeby, které dlužník potřebuje kvůli své nemoci či tělesné vadě, a hotovost ve výši dvojnásobku životního minima. Pokud je dlužník podnikatelem, nelze mu zabavit věci, jež jsou nutné pro výkon povolání. Také nelze

---

⁵⁷ JANDA, Josef. *Jak žít šťastně na dluh*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, s. 145

⁵⁸ JANDA, Josef. *Jak žít šťastně na dluh*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, s. 145

⁵⁹ JANDA, Josef. *Jak žít šťastně na dluh*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, s. 145

zabavit zvířata, u nichž hospodářský efekt není hlavním účelem chovu a která slouží člověku jako společník.⁶⁰

Bohužel v žádném zákoně není specifikováno konkrétně, co je obvyklým vybavením domácnosti, což způsobuje dlužníkům nemalé komplikace, jak vyplývá z mých profesních zkušeností.

Druhy exekucí

Exekuci lze provést několika způsoby⁶¹:

Exekuce na příjem

- exekutor vydá exekuční příkaz na srážky z příjmu, dlužníkovi tak zůstává pouze základní nezabavitelná částka, srážky nejčastěji provádí zaměstnavatel nebo Česká správa sociálního zabezpečení.

Exekuce na bankovní účet

- tato exekuce mívá pro dlužníka dost negativní důsledky, neboť má obstavený celý bankovní účet;

- exekuce na bankovní účet zabraňuje dlužníkovi přístup k jeho penězům, má povolený pouze jeden výběr po dobu trvání exekuce, suma tohoto výběru je dvojnásobek životního minima.

Exekuce na nemovitost

- exekuce na nemovitost znamená zablokování nemovitosti v katastru nemovitostí, dlužník tak nemůže s nemovitostí nakládat, nemůže ji například převést na někoho dalšího;

- při neuhrazení dluhu může být vydán exekuční příkaz na prodej nemovitosti v dražbě, dlužník je o všech krocích informován a má dostatek času, aby své závazky uhradil ještě před samotnou dražbou.

---

⁶⁰ § 322 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁶¹ JANDA, Josef. *Jak žít šťastně na dluh*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, s. 146-147

Exekuce movitého majetku

- v případě exekuce movitého majetku exekutor nemusí postupovat pouze podle adresy trvalého bydliště dlužníka, ale může zajít i do domácnosti, kde se dlouhodobě zdržuje;
- pokud exekutor nezastihne dlužníka doma, může do jeho bytu vstoupit i bez jeho přítomnosti, stačí mu zámečník;
- exekutor musí veškeré zabavené věci polepit a zapsat do seznamu, tyto věci dlužník získá zpět, pokud dluh uhradí a věci ještě nebyly vydraženy, byly pouze polepeny a zůstaly v domácnosti dlužníka.

Největším strašákem všech dlužníků je exekuce, jakmile jim situace nedovolí půjčky hradit, nejčastěji se doptávají, kdy se mohou obávat exekuce. Jak jsem již uvedla, je otázkou většinou několika měsíců, než k exekuci dojde, avšak jako velký problém vidím to, že i když je snaha dlužníků velká dohodnout se na splátkovém kalendáři, někteří věřitelé na splátky vůbec nepřistoupí, ačkoliv v době zahájení exekuce by byl již dluh doplacen anebo jsou pro ně splátky příliš nízké, a proto začnou dluh vymáhat soudní cestou.

5 Možná řešení situace

V úvodu této kapitoly je důležité zmínit, že možná řešení situace dlužníků se odvíjí od jejich finančních možností. V případě pravidelného příjmu dlužníci často volí oddlužení, pokud příjmy nepostačují k oddlužení, přistupují dlužníci k žádostem o splátkové kalendáře, a to především z obav o nemovitost, ve které bydlí. Pokud ale dlužníci mají pouze minimální příjem, snaží se žádat o zastavení exekucí z důvodu nemajetnosti.

5.1 Splátkové kalendáře

V případě, že dlužník nemá nařízené exekuce, nebo nemůže požádat o zastavení exekuce, případně když nesplňuje podmínky oddlužení, může zkusit požádat věřitele nebo exekutory o stanovení splátkového kalendáře.⁶²

V žádosti o stanovení splátkového kalendáře je vhodné důkladně popsat aktuální situaci a nabídnout měsíční splátku, která bude hrazena. Zde je dobré nenabízet více, než je možné, protože pokud nebude tato splátka pravidelně hrazena, může příště věřitel nebo exekutor odmítnout návrh jakékoliv dohody.⁶³

V případě sepisování žádosti doporučuji klientům k žádosti doložit aktuální výši příjmu (výměr důchodu, potvrzení o výši pobíraných sociálních dávek, výplatní pásku), případně nájemní smlouvou nebo potvrzení o evidenci na úřadu práce.

5.2 Zastavení exekuce pro nemajetnost

Občanský soudní řád umožňuje zastavit exekuci pro nemajetnost.⁶⁴

Pokud dlužník uvažuje o podání žádosti o zastavení exekuce z důvodu nemajetnosti, měl by splňovat alespoň následující podmínky⁶⁵:

---

⁶² HRDINKOVÁ, T., MATI, P. Metodika dluhového poradenství. Bílina: Člověk v tísni, o. p. s., 2013, s. 68

⁶³ HRDINKOVÁ, T., MATI, P. Metodika dluhového poradenství. Bílina: Člověk v tísni, o. p. s., 2013, s. 68

⁶⁴ § 268 odst. 1 písm. e zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁵ <http://novaktomas.blog.idnes.cz/c/406859/Navrh-na-zastaveni-exekuce-pro-nemajetnost.html> ze dne 28. 8. 2014

- žádný příjem nebo takový příjem, kde lze strhávat pouze minimální částka;
- žádný majetek, kromě osobních věcí a základního vybavení domácnosti;
- v horizontu několika let není reálná žádná úhrada dlužné částky;
- exekutorům nebylo nic hrazeno, ani si nestrhli žádnou částku z příjmu, nebo k těmto krokům došlo více jak před rokem, případně byla uhrazena jen malá část dluhu.

Všechna tvrzení je vhodné doložit důkazem, jako například potvrzením o evidenci na úřadu práce, potvrzením o výši sociálních dávek, výměrem důchodu, nájemní smlouvou apod. ⁶⁶

V případě zastavení exekuce pro nemajetnost povinného hradí paušálně určené či účelně vynaložené výdaje exekutorovi oprávněný. Pro případ zastavení exekuce pro nemajetnost povinného si může oprávněný s exekutorem předem sjednat výši účelně vynaložených výdajů. ⁶⁷

5.3 Částečné zastavení exekuce

Návrh na částečné zastavení exekuce je vhodné podat například v případě, že dlužník má nařízenou exekuci příkázáním pohledávky srážkami ze mzdy, navíc pravidelně hradí mimořádné splátky a přesto mu dojde exekuční příkaz na zřízení zástavního práva na nemovitost. ⁶⁸

5.4 Odklad exekuce

Pokud se dlužník ocitl bez své viny přechodně v takové situaci, že by provedení exekuce mohlo mít pro něj, případně jeho rodinu zvláště

⁶⁶ <http://novaktomas.blog.idnes.cz/c/406859/Navrh-na-zastaveni-exekuce-pro-nemajetnost.html> ze dne 28. 8. 2014

⁶⁷ § 89 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁸ <http://www.dluhovylabyrint.cz/potrebuji-informace/exekuce/faz-exekuce/samotny-vykon-exekuce/> ze dne 18. 11. 2014

nepříznivé důsledky, může podat návrh na odklad exekuce, který ale musí být řádně odůvodněn.⁶⁹

Odklad exekuce se posuzuje poměrně přísně. Nepříznivá situace, do které se dlužník dostal ne vlastní vinou, musí být přechodná, mělo by být zřejmé, že ji řeší a vyřešení je pravděpodobné. Například se může jednat o hospitalizaci dlužníka v nemocnici z důvodu dopravní nehody nebo o ztrátu zaměstnání z důvodu zrušení zaměstnavatele. Odklad exekuce na nějakou dobu pak soud může povolit.⁷⁰

5.5 Insolvenční řízení s povolením oddlužení

Insolvenčnímu řízení s povolením oddlužení se lidově říká osobní bankrot, základní podmínkou jeho schválení je stabilní měsíční příjem a splacení nejméně 30 procent všech závazků během následujících pěti let. Povolení oddlužení uděluje insolvenční soud, kterým je krajský soud, ten každý případ přezkoumá a vydá rozhodnutí.⁷¹

Návrh na povolení oddlužení musí obsahovat⁷² :

- označení dlužníka a osob, které jsou oprávněny za dlužníka jednat;
- údaje o očekávaných příjmech dlužníka v následujících pěti letech;
- údaje o příjmech dlužníka za poslední tři roky;
- návrh způsobu oddlužení nebo sdělení, že dlužník takový návrh nevznáší.

Dlužník, který navrhuje oddlužení plněním splátkového kalendáře, může v návrhu na povolení oddlužení požádat insolvenční soud o stanovení nižších, než zákonem určených měsíčních splátek. V takovém případě musí v návrhu na povolení oddlužení uvést také výši navrhovaných měsíčních

---

⁶⁹ § 266 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁰ <http://www.hypoteka-bez-rizika.cz/news/odklad-exekuce-je-mozny/> ze dne 17. 12. 2014

⁷¹ JANDA, Josef. *Jak žít šťastně na dluh*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, s. 151

⁷² § 101 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů

splátek nebo způsob jejich určení a vysvětlit důvody, které vedly k jeho úpadku.⁷³

Návrh na povolení oddlužení lze podat pouze na formuláři Návrh na povolení oddlužení (viz. příloha č. 2), náležitosti formuláře stanoví prováděcí právní předpis. Podobu formuláře zveřejní ministerstvo způsobem umožňujícím dálkový přístup, tato služba nesmí být zpoplatněna.⁷⁴

Soud přezkoumá, jestli jsou opravdu vyčerpány všechny možnosti, které by mohly vést k vyrovnání se s věřiteli a uspokojení jejich pohledávky. Jestliže soud dojde k závěru, že oddlužení dlužníkovi nepovolí, zůstává řešení situace na dlužníkovi.⁷⁵

Jakmile se jméno dlužníka objeví v insolvenčním rejstříku, dochází k zastavení exekucí a vymáhání pohledávek ze strany věřitelů. Právní cestou tak nemůže dlužníkovi nikdo zabavit majetek. Zveřejnění jména v insolvenčním rejstříku s sebou přináší změnu chování dalších společností, kterým sice dlužník nedluží, ale mohou ho vnímat jako rizikového klienta a vypovědět mu stávající smlouvy.⁷⁶

Velkou nevýhodou insolvenčního rejstříku je, že je veřejný a všechny záznamy včetně dokumentů jsou online, takže kdokoliv si může zjistit majetkové a další poměry dlužníka. Oddlužení s sebou nese i náklady, kdy podání insolvenčního návrhu je zdarma, avšak soud může požadovat úhradu zálohy až do výše 50 tisíc korun. Dalšími náklady jsou platby za právní radu, většinou přímo za zpracování insolvenčního návrhu. V tomto případě je lepší hledat bezplatnou právní poradnu, protože někteří lidé si na oddlužení postavili byznys a žádají po zoufalých dlužnících horentní sumy za jejich služby, ve většině případů ani nemají právní vzdělání.⁷⁷

---

⁷³ § 101 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁴ § 101 odst. 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁵ JANDA, Josef. *Jak žít šťastně na dluh*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, s. 151

⁷⁶ JANDA, Josef. *Jak žít šťastně na dluh*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, s. 152

⁷⁷ JANDA, Josef. *Jak žít šťastně na dluh*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, s. 152

Tato kapitola uzavírá teoretickou část mé práce. V první kapitole jsem se pokusila vymezit základní pojmy, ve druhé kapitole jsem se věnovala příčinám a důsledkům předlužení. Ve třetí a čtvrté kapitole jsem se zabývala právními důsledky finančních závazků a možným řešením těchto situací. Předpokládám, že informace získané při zpracování teoretické části bakalářské práce využiji v její praktické části.

6 Metodologie empirického šetření

V empirické části bych ráda zjistila důvody předluženosti klientů a prověřila, zda mají klienti povědomí o tom, jak lze jejich situaci řešit. Zároveň porovnáám počet klientů, kteří vyhledali pomoc s dluhy za roky 2010–2014 v Krizovém centru J. J. Pestalozziho, o. p. s.

6. 1 Cíl empirického šetření

Cílem mé bakalářské práce je zjistit důvody předluženosti klientů a prověřit, zda mají klienti povědomí o tom, jak lze řešit jejich situaci. Porovnat počet klientů, kteří vyhledali pomoc s dluhy za roky 2010 – 2014 v Krizovém centru J. J. Pestalozziho, o. p. s.

6. 2 Empirické šetření

K empirickému šetření využiji kvantitativní strategii zkoumání. Dotazovat se budu technikou dotazníku, který bude předán klientům Krizového centra J. J. Pestalozziho o. p. s. Dotazník bude obsahovat dvanáct otázek, které budou uzavřené. Celý dotazník bude sestaven tak, aby jeho vyplňování nebylo složité a nezabralo mnoho času.

6. 3 Technika sběru dat

Se žádostí o vyplnění dotazníku oslovím nové klienty Krizového centra J. J. Pestalozziho, o. p. s., kteří přijdou na konzultaci řešit dluhovou problematiku v průběhu jednoho měsíce. V posledním čtvrtletí roku 2014 přišlo do Krizového centra J. J. Pestalozziho, o. p. s. celkem 80 klientů, kteří řešili dluhovou problematiku, konkrétně v říjnu 18 klientů, v listopadu 28 a v prosinci 34. Abych svým respondentům garantovala anonymitu získaných údajů, dostanou dotazník v obálce, ve které ho budou moci vložit do schránky umístěné u kanceláří, tedy na volně přístupném místě, které není pod přímým dohledem personálu centra.

6. 4 Krizové centrum J. J. Pestalozziho, o. p. s.⁷⁸

Vzhledem k tomu, že místem realizace empirického šetření je Krizové centrum J. J. Pestalozziho, o. p. s. ve Svitavách, blíže se věnuji popisu tohoto zařízení. Krizové centrum je součástí Centra J. J. Pestalozziho, o. p.

---

⁷⁸ Metodika Krizového Centra J. J. Pestalozziho, o. p. s.

s., které vzniklo již v roce 1992 jako nadace Návrat. V současné době realizuje tyto projekty: Dům na půli cesty v Hrochové Týnci a v Havlíčkově Brodě, Poradenské centrum pro děti a mládež s nařízenou ústavní výchovou v Chrudimi, Ambulantní péče v Chrudimi, Azylový dům v Chrudimi a Krizové centrum ve Svitavách a Chrudimi.

Krizové centrum funguje na základě zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a to od února 2010. Služba byla na tři roky podpořena Individuálním projektem Pardubického kraje na sociální služby – Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky, od roku 2013 je odkázána především na dotace a dále na finanční prostředky od sponzorů a z prostředků získaných z napsaných projektů.

Krizová pomoc Centra J. J. Pestalozziho, o. p. s. poskytuje psychosociální služby uživatelům v Pardubickém kraji, kteří se ocitli v krizové situaci, jež naléhavě ohrožuje život, či významně snižuje jeho kvalitu a vyžaduje bezodkladné řešení. Usiluje o znovuzařazení těchto osob do společnosti a zlepšení kvality jejich života.

Hlavním cílem je okamžité řešení problémů u osob, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života, či v nepříznivé životní situaci, kterou nedovedou momentálně řešit vlastními silami. Usiluje o znovuzařazení těchto osob do společnosti a zlepšení kvality jejich života. Střednědobým cílem v rámci služby je stabilizace stavu uživatele v krizové situaci, pomoc při vytváření náhledu na situaci, v které se uživatel nachází a podpora uživatele při navozování změn v situaci.

Služba krizová pomoc a odborné sociální poradenství je poskytována bezplatně a na přání klienta i anonymně.

6. 5 Stanovení hypotéz

Vzhledem ke svým profesním zkušenostem v praxi Krizového centra J. J. Pestalozziho, o. p. s. a prostudovaným materiálům z této oblasti jsem stanovila následující hypotézy:

HH Většina respondentů při braní první půjčky neuvažovala nad tím, že by mohla přijít situace, kdy nebudou mít dostatek finančních prostředků k úhradě splátek a budou tak nuceni tuto situaci řešit.

H1 Většina respondentů uvedla, že se dostala do problémů s dluhy kvůli nerozvážnosti při braní půjček.

H2 Většina respondentů uvedla, že při podpisu smlouvy neporozuměla všem bodům uvedeným ve smlouvě.

H3 Většina respondentů uvedla, že neznala konkrétní kroky, jak lze řešit problémy s dluhy.

6. 6 Operacionalizace

Hlavní hypotéza bude ověřena všemi hypotézami.

H1 ověří otázky č. 6, 7, 8. Nerozvážnost při uzavírání půjčky bude zjišťována zpětnou vazbou od respondentů týkající se promýšlení následků vzaté půjčky, se zaměřením na důvody, proč si půjčku vzali a proč uzavřeli i další půjčky.

H2 bude ověřena otázkami č. 9 a 10, které se budou doptávat na okolnosti při uzavírání půjčky.

H3 ověří otázky č. 1, 2, 3, 4, 5, které budou prověřovat informovanost respondentů při hledání řešení jejich problémů s dluhy.

Vysvětlení pojmů:

- většina – více jak polovina dotazovaných,
- problémy s dluhy – nedostatek finančních prostředků k hrazení pravidelných splátek,
- nerozvážnost – při uzavírání půjčky klienti nepočítali s komplikacemi ve splácení půjčky.

7. Výsledky empirického šetření

Celkem jsem rozdala 25 dotazníků nově přichozím klientům v průběhu jednoho měsíce, konkrétně od 12. 1. 2015 do 11. 3. 2015, kteří chtěli řešit dluhovou problematiku. Z celkového počtu se mi vrátilo 22 dotazníků, z navrácených dotazníků musely být 3 vyřazeny pro neúplné vyplnění všech údajů. Ke zjištění dat použiji 19 dotazníků.

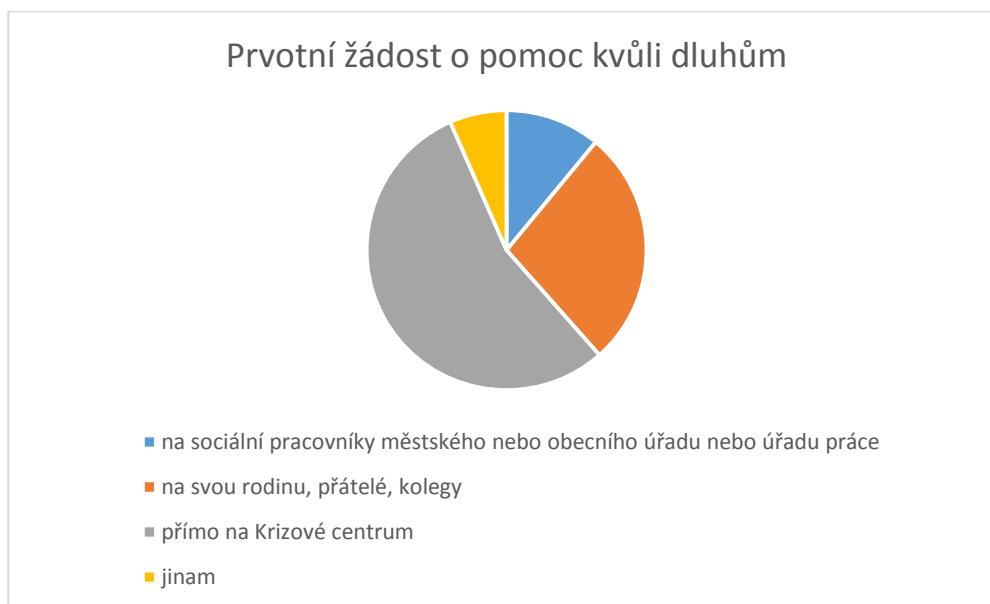
7.1 Analýza dat

1. Kam jste se prvotně obrátil/a pro pomoc kvůli dluhům?

Tabulka č. 1

Na sociální pracovníky městského nebo obecního úřadu nebo úřadu práce	2
Na svou rodinu, přátelé, kolegy	5
Přímo na Krizové centrum	10
Jinam	2

Graf č. 1

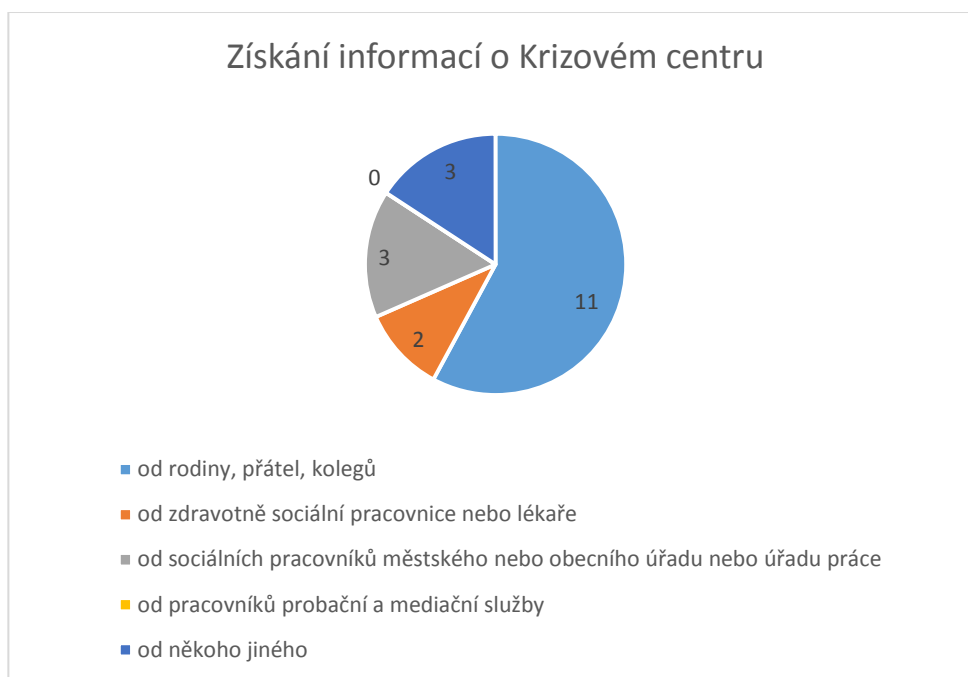
Dva klienti se svými problémy obrátili prvotně na Okresní soud ve Svitavách a na společnost Správci dluhů.

2. Jak jste se dozvěděl/a o možnosti řešit své dluhy v Krizovém centru?

Tabulka č. 2

Od rodiny, přátel, kolegů	11
Od zdravotně sociální pracovnice nebo lékaře	2
Od sociálních pracovníků městského nebo obecního úřadu nebo úřadu práce	3
Od pracovníků probační a mediační služby	0
Od někoho jiného	3

Graf č. 2

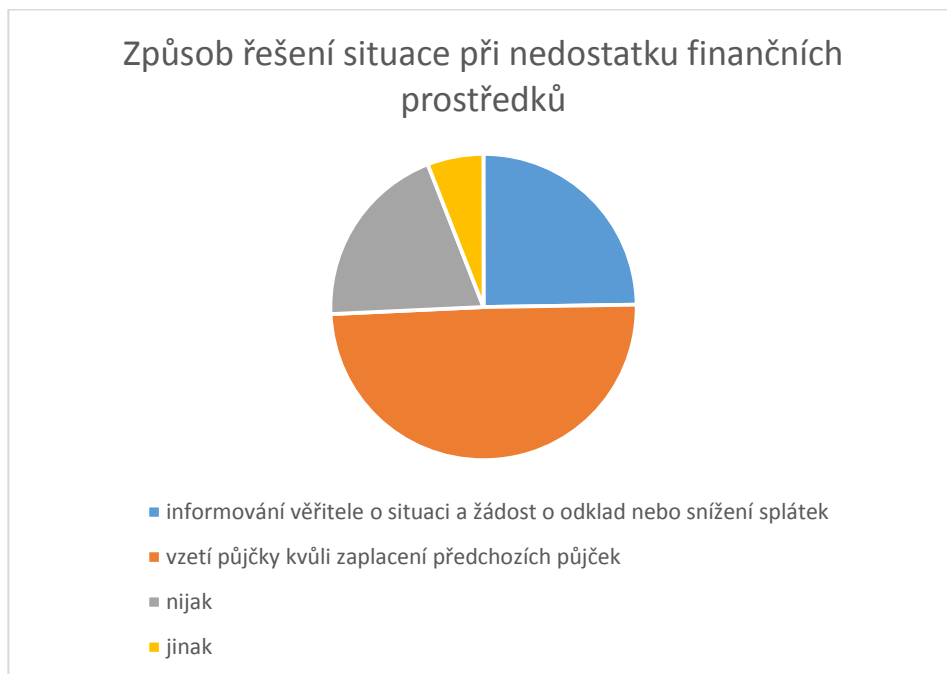
Tři klienti se dozvěděli o Krizovém centru od soudkyně Okresního soudu ve Svitavách, z nástěnky Krizového centra a z letáku Krizového centra.

3. Když Vám nestačily finanční prostředky na hrazení půjček, jak jste se snažil/a situaci vyřešit?

Tabulka č. 3

Informování věřitele o situaci a žádost o odklad nebo snížení splátek	5
Vzetí další půjčky kvůli zaplacení předchozích půjček	10
Nijak	4
jinak	0

Graf č. 3

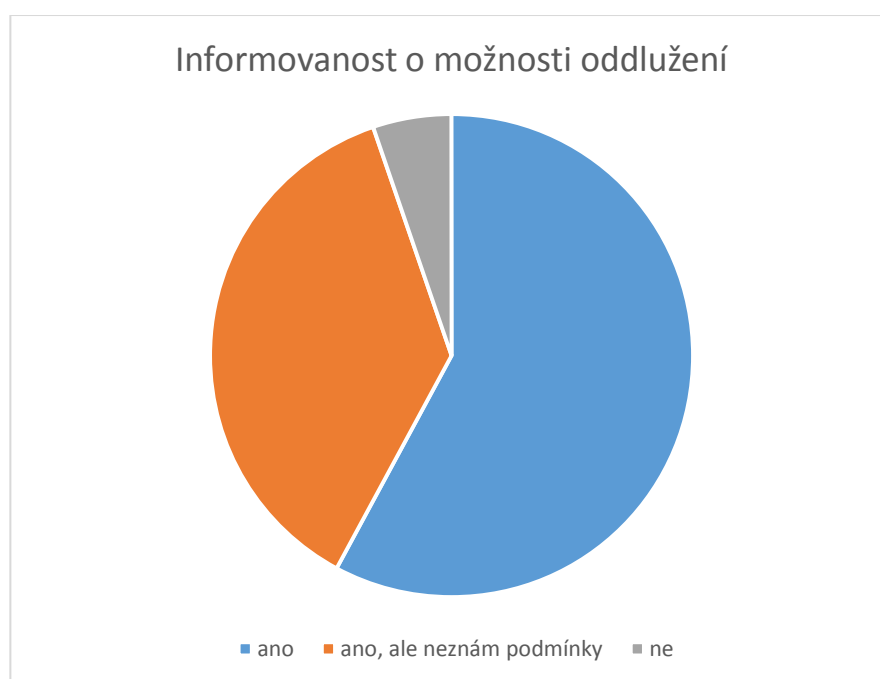

4. Víte o možnosti řešit dluhy oddlužením (tzv. osobní bankrot, insolvence)?

Tabulka č. 4

Ano	11
Ano, ale neznám podmínky	7
Ne	1

Graf č. 4

5. Pokud Vám nebo Vašemu blízkému exekutor zabaví movitou věc (např. notebook nebo pračku) a Vy se domníváte, že exekuce není oprávněná, víte, že se můžete bránit podáním žádostí o vyloučení věcí z exekuce, případně vylučovací žalobou?

Tabulka č. 5

Ano	2
Ano, ale neznám podmínky	7
Ne	10

Graf č. 5

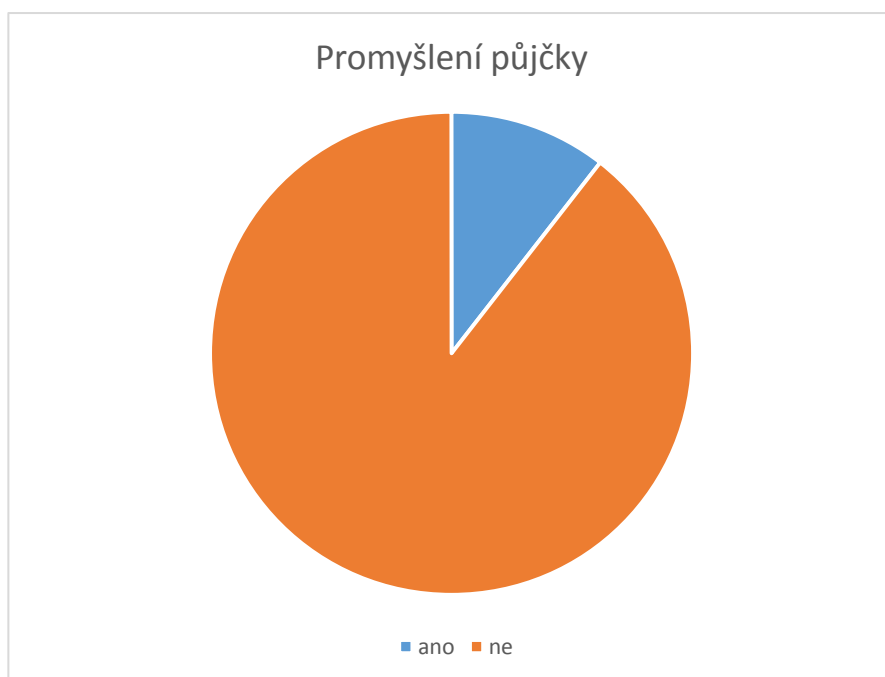

6. Když jste si bral/a půjčku, uvažoval/a jste o možnosti, že nebudete mít někdy dostatek finančních prostředků k úhradě splátky?

Tabulka č. 6

Ano	2
Ne	17

Graf č. 6

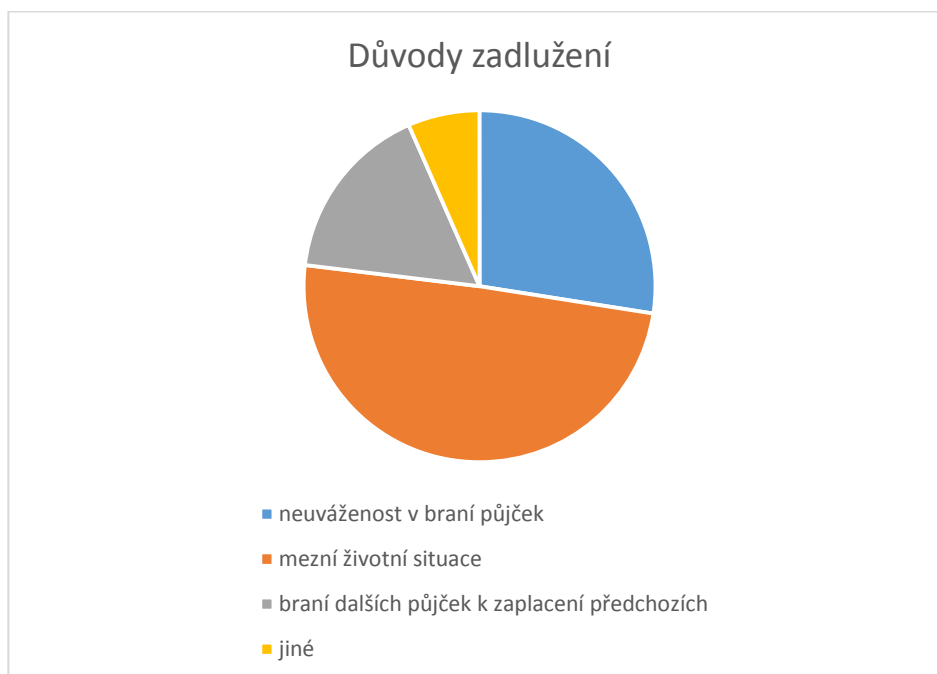

7. Co způsobilo Vaší aktuální situaci s dluhy?

Tabulka č. 7

Neuváženost v braní půjček	5
Mezní životní situace	9
Braní dalších půjček k zaplacení předchozích	3
Jiné	2

Graf č. 7

Dva z klientů uvedli, že jejich situaci způsobilo okradení a alkoholová závislost.

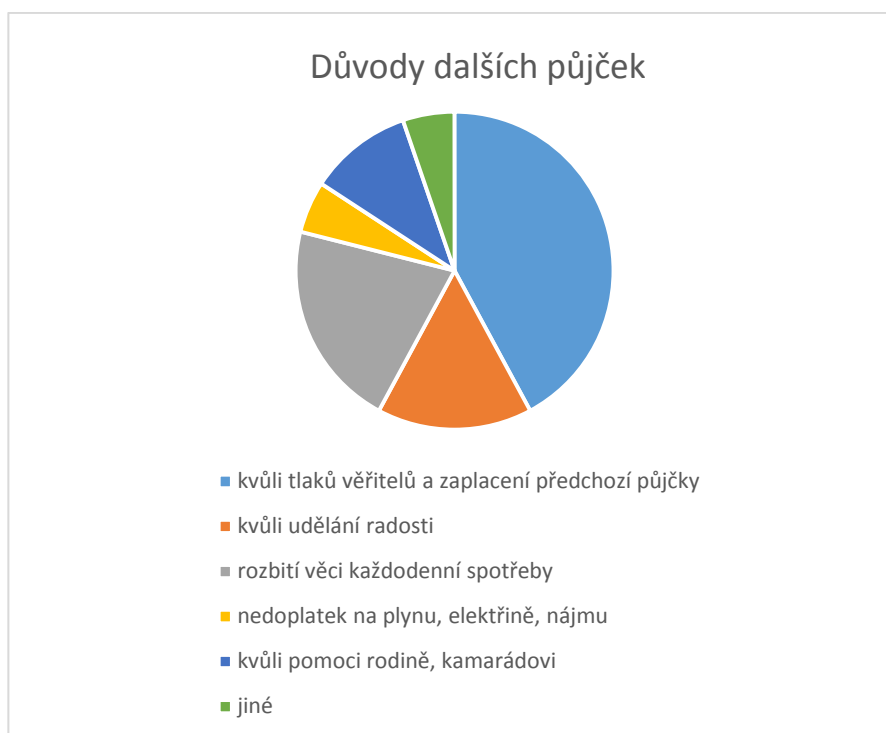

8. Proč následovala druhá půjčka, případně další půjčky?

Tabulka č. 8

Kvůli tlaku věřitelů a zaplacení předchozí půjčky	8
Kvůli udělení radosti	3
Rozbití věci každodenní spotřeby	4
Nedoplatek na plynu, elektřině, nájmu	1
Kvůli pomoci rodině, kamarádovi	2
Jiné	1

Graf č. 8

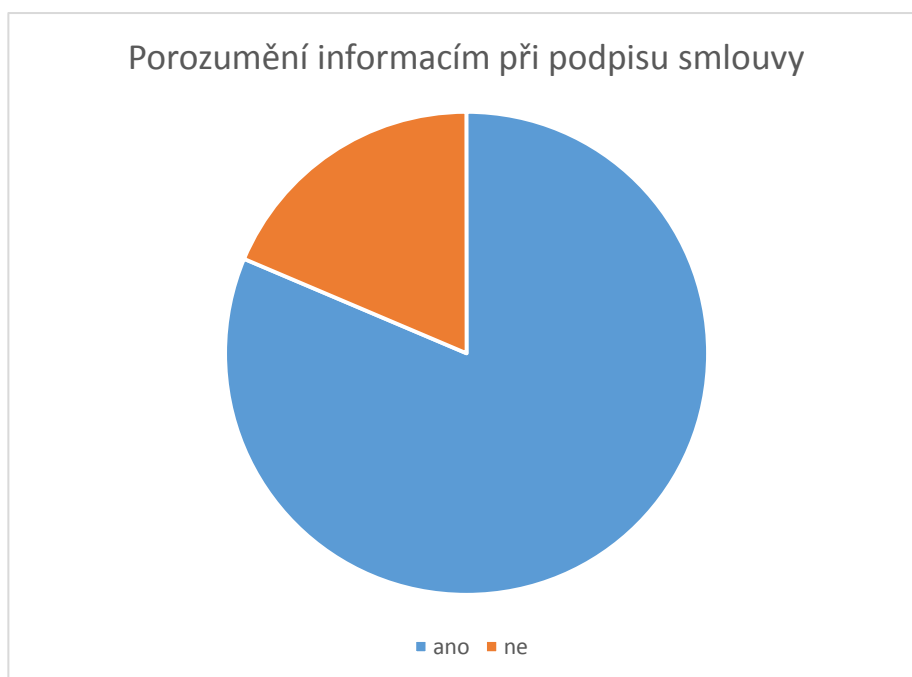

9. Při uzavírání půjčky jste porozuměl/a všem informacím uvedených ve smlouvě?

Tabulka č. 9

Ano	14
Ne	5

Graf č. 9

10. Když byste se při uzavírání půjčky dočetl/a o nevýhodných podmínkách, podepsali byste ji?

Tabulka č. 10

Ano, kdybych ji potřeboval/a	10
Ne, hledal/a bych jiné řešení	9
Jiné	0

Graf č. 10

U této otázky byly odpovědi jednoznačně nesrovnatelné. Někteří klienti uvedli, že by si i přes nevýhodné podmínky půjčku vzali, jiní by hledali jiné řešení.

11. Věk respondentů

Tabulka č. 11

Věk 18-35	3
Věk 36-53	12
Věk 54-71	4
Věk 72 a více	0

Graf č. 11

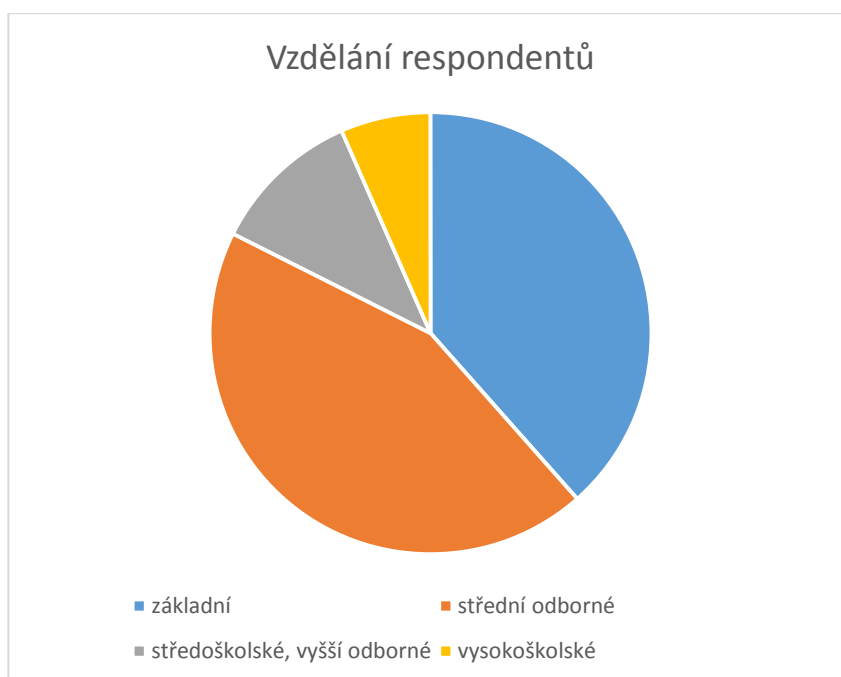

12. Vzdělání respondentů

Tabulka č. 12

Základní vzdělání	7
Střední odborné vzdělání	8
Středoškolské nebo vyšší odborné vzdělání	2
Vysokoškolské vzdělání	2

Graf č. 12

**Celkový počet klientů Krizového Centra J. J. Pestalozziho, o. p. s.
a počet klientů řešící dluhovou problematiku v letech 2010 – 2014.**

rok	Celkový počet klientů	Počet klientů řešících dluhy
2010 (od 1. 3.)	165	58
2011	296	108
2012	396	134
2013	486	148
2014	513	192

7. 2 Výsledky analýzy dat

Znění hlavní hypotézy: Většina respondentů při braní první půjčky neuvažovala nad tím, že by mohla přijít situace, kdy nebudou mít dostatek finančních prostředků k úhradě splátek a budou tak nuceni tuto situaci řešit.

Hlavní hypotéza byla jednotlivými otázkami ověřena, většina respondentů při uzavírání půjčky neuvažovala nad tím, že by mohla přijít situace, kdy nebudou mít dostatek finančních prostředků k úhradě splátek a budou tak nuceni tuto situaci řešit.

První hypotéza zní: Většina respondentů uvedla, že se dostala do problémů s dluhy kvůli nerozvážnosti při braní půjček.

Hypotéza byla výsledky průzkumu potvrzena. Většina klientů (17 z 19) uvedla, že při braní půjčky neuvažovala o možnosti, že nebude mít někdy dostatek finančních prostředků na splácení půjčky. Tlak věřitelů proto z velké části způsobil vzetí další půjčky (8 z 19), ačkoliv prvotní půjčku způsobila mezní životní situace (9 z 19).

Druhá hypotéza zní: Většina respondentů uvedla, že při podpisu smlouvy neporozuměla všem bodům uvedeným ve smlouvě.

Tato hypotéza byla výsledky průzkumu vyvrácena. Většina respondentů uvedla, že při podpisu smlouvy rozuměla podmínkám (14

z 19). Při zjištění nevýhodných podmínek půjčky byly odpovědi téměř srovnatelné, kdy jedna část respondentů by si půjčku i tak vzala, druhá část by hledala jiné řešení.

Třetí hypotéza zní: Většina respondentů uvedla, že neznala konkrétní kroky, jak lze řešit problémy s dluhy.

Tvrzení třetí hypotézy se nepotvrdilo ani nevyvrátilo. Většina klientů (10 z 19) se prvotně při řešení dluhové problematiky obrátilo přímo na Krizové centrum, většina klientů (11 z 19) se také dozvěděla o Krizovém centru od své rodiny, přátel a kolegů. Na druhou stranu při problémech s dluhy většina klientů (10 z 19) si vzala další půjčku a většina (10 z 19) neznala možnost zažádání si o vyloučení věcí z exekuce, 7 z 19 klientů neznalo konkrétní podmínky této ochrany. Z otázek také vyplynulo, že většina klientů (11 z 19) zná podmínky oddlužení a 7 klientů uvedlo, že znají možnost oddlužení, ale neznají konkrétní podmínky.

Průzkumu se zúčastnila většina dlužníků ve věku 36 – 53 let (12 z 19) a 7 z 19 dlužníků mělo základní vzdělání a 8 z 19 střední odborné vzdělání. Tento průzkum prokázal, že většina dlužníků vůbec při podpisu nepřemýšlí nad tím, že by v budoucnu neměli z čeho hradit pravidelné splátky a když tato situace nastane, často si vezmou další půjčku k poplacení té předchozí.

Počty klientů Krizového centra J. J. Pestalozziho, o. p. s. se neustále navyšují, a to především v kategorii zadlužených klientů, což lze vyčíst z výše uvedených statistik. Považuji za důležité podotknout, že uvedené počty klientů zahrnují klienty, kteří si jako cíl spolupráce zvolili řešení dluhové problematiky, ale nejsou zde uvedeni další klienti, kteří měli jinou zakázku, avšak přesto řešili i dluhovou problematiku.

Dle údajů České národní banky dluhy domácností neustále rostou, ke konci loňského října lidé dlužili téměř 1, 243 bilionu korun bankám a finančním

institucím. ⁷⁹ Avšak přesné statistiky narůstajících počtů klientů hledajících pomoc u sociálních institucí nejsou známy.

---

⁷⁹ <http://zpravy.e15.cz/byznys/finance-a-bankovnictvi/dluhy-domacnosti-rostou-cely-rok-v-rijnu-pridaly-pet-miliard-1140828> ze dne 28. 11. 2014

ZÁVĚR

Svou bakalářskou diplomovou práci jsem věnovala problematice předluženosti klientů sociální práce. V teoretické části jsem vymezila základní pojmy. V souladu s cílem mé práce jsem věnovala pozornost příčinám a důsledkům předlužení, jelikož důsledky jsou poté obsahem sociální práce. Zaměřila jsem se na dostupnost a podmínky získání půjček. Velkou pozornost jsem věnovala právním důsledkům finančních závazků a možným řešením situace, protože toto jsou stěžejní informace pro přicházející dlužníky.

Cílem empirického šetření bylo zjistit důvody předluženosti klientů Krizového centra J. J. Pestalozziho, o. p. s. a prověřit informovanost klientů, zda mají vůbec povědomí o tom, jak a kde mohou svou situaci řešit. Dílčím cílem bylo poukázat na zvyšující se počet klientů s dluhovou problematikou.

Z mého empirického šetření vyplynulo, že většina dlužníků při uzavírání půjčky vůbec nepřemýšlela nad tím, že by mohla někdy nastat situace, že nebudou mít dostatek finančních prostředků na splátky. Další půjčku si značný podíl respondentů vzala kvůli tlaku věřitele. Největší tlak na dlužníky je vyvíjen nebankovními společnostmi, které dlužníky v podstatě psychicky vydírají, ať už pod pohrůzkou odebrání dětí orgánem sociálně právní ochrany dětí nebo vyvěšením jejich jména na veřejnosti. Většina dlužníků uvedla, že porozuměla podmínkám smlouvy při jejím podpisu, avšak já se domnívám, že stěžejní je zde předchozí informace, že neuvažovali nad možností, že nebudou mít někdy dostatek finančních prostředků na splátky. Z profesní zkušenosti mohu sdělit, že někteří klienti si podmínky smlouvy sice pročetli, domnívali se, že všemu rozumí, bohužel si určité věci nedokázali domyslet. Z tohoto důvodu oceňuji snahu ministerstva školství o zařazení finanční gramotnosti do výuky. Na druhou stranu stát v podstatě nereguluje nebankovní společnosti, což společnosti přináší velké problémy.

Jako velké pozitivum tohoto výzkumu vidím to, že se zvyšuje informovanost o možném řešení dluhů. Evidentně občané Svitav a jeho okolí mají povědomí o Krizovém Centru J. J. Pestalozziho, o. p. s. a o tom, s čím jim může pomoci. Dlužníkům se do povědomí dostává informace o oddlužení, tato informace ale také nahrává různým společnostem, které zpracováním insolvenčního návrhu na dlužnících vydělávají. Na druhou stranu obava z exekutorů je stále opravdu velká, lidé se jejich výhružkami nechají odradit a nebrání se.

Jsem ráda, že tato práce bude sloužit jako edukační materiál pro nové pracovníky Krizového centra J. J. Pestalozziho, o. p. s., aby se mohli postupně seznámit s dluhovou problematikou.

SEZNAM LITERATURY A OSTATNÍCH ZDROJŮ

POUŽITÁ LITERATURA:

1. BALABÁN, Z. Slabikář finanční gramotnosti. Praha: Cofet, a. s., 2009. ISBN 80-254-4207-4
2. BERTL, Ivan. Kapitoly o finanční gramotnosti. Praha: TRITON, 2012. ISBN 978-80-7387-622-7
3. Formy pomoci předluženým občanům. Olomouc: sdružení SPES, 2007.
4. HRDINKOVÁ, T., MATI, P. Metodika dluhového poradenství. Bílina: Člověk v tísni, o. p. s., 2013.
5. JANDA, Josef. Jak žít šťastně na dluh. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4833-7

POUŽITÉ ZÁKONY:

1. Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
2. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
3. Zákon č. 191/1950 Sb., směnečný a šekový, ve znění pozdějších předpisů
4. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
5. Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů
6. Zákon č. 595/2006 Sb., nařízení vlády o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy při

výkonu rozhodnutí, a o stanovení částky, nad kterou je mzda postížitelná srážkami bez omezení, ve znění pozdějších předpisů

7. Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů
8. Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů
9. Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů
10. Zákon 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů
11. Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů
12. Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
13. Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů
14. Zákon č. 409/2011 Sb., nařízení vlády o zvýšení částek životního minima a existenčního minima, ve znění pozdějších předpisů

POUŽITÉ INTERNETOVÉ ZDROJE:

1. KRAJINA, A. Odpovědný přístup k financím,
Dostupné z http://bestpractices.cz/wp-content/uploads/2014/01/DR-skripta02_finance.pdf
2. <http://www.nebankovnipujcky.cz/rejstrik-pojmu/dluznik>

3. <http://www.epravo.cz/top/clanky/nove-nizsi-nezabavitelne-castky-nezabavitelne-minimum-pri-exekucnich-srazkach-ze-mzdy-pro-rok-2015-96434.html>
4. Národní strategie finančního vzdělávání 2010, Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/31443/>
5. <http://www.penize.cz/spotrebitel/18995-pozor-na-rozhodci-dolozky-ve-smlouvach-o-uverech>
6. <http://novaktomas.blog.idnes.cz/c/406859/Navrh-na-zastaveni-exekuce-pro-nemajetnost.htm>
7. <http://www.dluhovylabyrint.cz/potrebuji-informace/exekuce/faz-exekuce/samotny-vykon-exekuce/>
8. <http://www.hypoteka-bez-rizika.cz/news/odklad-exekuce-je-mozny/>
9. <http://zpravy.e15.cz/byznys/finance-a-bankovnictvi/dluhy-domacnosti-rostou-cely-rok-v-rijnu-pridaly-pet-miliard-1140828>

VNITŘNÍ PŘEDPISY KRIZOVÉHO CENTRA J. J. PESTALOZZIHO, O. P. S.

Metodika Krizového Centra J. J. Pestalozziho, o. p. s.

Dotazník

Dobrý den, jmenuji se Tereza Bartošová a jsem studentka 3. ročníku oboru Sociální práce na Katedře sociologie, andragogiky a kulturní antropologie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Tímto bych Vás chtěla požádat o vyplnění tohoto dotazníku. Důvodem výběru otázek je zjistit, z jakých důvodů se lidé dostávají do problémů s dluhy. Výsledky dotazníku budou použity pouze pro účely bakalářské práce. Dotazník je anonymní, obsahuje 12 otázek s odpověďmi ano - ne nebo navrhuje odpověďmi. Prosím, správnou odpověď označte křížkem. Velice Vám děkuji za vyplnění dotazníku.

1. Kam jste se prvotně obrátil/a pro pomoc kvůli dluhům?
  - na sociální pracovníky městského nebo obecního úřadu nebo úřadu práce
  - na svou rodinu, přátele, kolegy
  - přímo na Krizové centrum
  - jinam, prosím, uveďte.....

2. Jak jste se dozvěděl/a o možnosti řešit své dluhy v Krizovém centru?
  - od rodiny, přátel, kolegů
  - od zdravotně sociální pracovnice nemocnice nebo lékaře
  - od sociálních pracovníků městského nebo obecního úřadu nebo úřadu práce
  - od pracovníků probační a mediační služby

- od někoho jiného, prosím, uveďte .....
3. Když Vám nestačily finanční prostředky na hrazení půjček, jak jste se snažil/a situaci vyřešit?
- informoval/a jsem věřitele o své aktuální situaci a požádal/a jsem je o odklad nebo snížení splátek
  - vzal/a jsem si další půjčku, abych splatil/a předchozí půjčky
  - nijak
  - jinak, uveďte, prosím .....
4. Víte o možnosti řešit dluhy oddlužením (tzv. osobní bankrot, insolvence)?
- ano
  - ano, ale nevím, jaké jsou podmínky
  - ne
5. Pokud Vám nebo Vašemu blízkému exekutor zabaví movitou věc (např. notebook nebo pračku) a Vy se domníváte, že exekuce není oprávněná, víte, že se můžete bránit podáním žádostí o vyloučení věcí z exekuce, případně vylučovací žalobou?
- ano
  - ano, ale nevím, co tato možnost konkrétně obnáší
  - ne

6. Když jste si bral/a půjčku, uvažoval/a jste o možnosti, že nebudete mít někdy dostatek finančních prostředků k úhradě splátky?
- ano
  - ne
7. Co způsobilo Vaší aktuální situaci s dluhy?
- neuváženost v braní půjček
  - mezní životní situace (např. ztráta zaměstnání, úmrtí blízké osoby)
  - braní dalších půjček k zaplacení předchozích půjček
  - jiný důvod, prosím, uveďte .....
8. Proč následovala druhá půjčka, případně další půjčky?
- kvůli tlaku věřitelů jsem byl/a nucen/a zaplatit předchozí půjčku
  - chtěl/a jsem si udělat radost nákupem spotřebního zboží
  - rozbila se mi věc každodenní potřeby
  - vznikl mi dluh na elektřině, plynu, nájmu apod. a neměl/a jsem dostatek financí k okamžité úhradě
  - chtěl/a jsem pomoci rodině, kamarádovi, kteří mě požádali pomoc
  - jiný důvod, prosím, uveďte .....

9. Při uzavírání půjčky jste porozuměl/a všem informacím uvedených ve smlouvě?

- ano
- ne

10. Když byste se při uzavírání půjčky dočetl/a o nevýhodných podmínkách, podepsali byste ji?

- ano, kdybych půjčku potřeboval/a
- ne, hledal/a bych jiné řešení
- jiné, prosím, uveďte .....

11. Váš věk:

- 18 -35
- 36 – 53
- 54 – 71
- 72 a více

12. Vaše vzdělání:

- základní
- střední odborné
- střední odborné s maturitou, vyšší odborné
- vysokoškolské

NÁVRH NA POVOLENÍ ODDLUŽENÍ

Soud Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích Spis. značka ⁱ KSPA INS /

01 Společný návrh manželů na povolení oddlužení Ano Ne

Dlužník

02 Fyzická osoba 03 Právnícká osoba Státní příslušnost ⁱⁱ

Osobní údaje	Příjmení:	Petr	Jméno:	Jan
	Titul za jm.:		Titul před jm.:	
	Datum narození: ⁱⁱⁱ	2.6.1983	Rodné číslo:	
	Osobní stav:	ženatý	IČ: ^{iv}	
Bydliště/sídlo	Obec:	Svitavy	PSČ:	568 02
	Ulice:	Svitavská	Č.p.:	15
	Stát:	Česká republika		
04 Korespondenční adresa ^{vi} ☐				

Elektronická adresa: Akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb:

02 Fyzická osoba ^v Státní příslušnost ⁱⁱ

Osobní údaje	Příjmení:		Jméno:	
	Titul za jm.:		Titul před jm.:	
	Datum narození: ⁱⁱⁱ		Rodné číslo:	
	Osobní stav:		IČ: ^{iv}	
Bydliště/sídlo	Obec:		PSČ:	
	Ulice:		Č.p.:	
	Stát:	Česká republika		
04 Korespondenční adresa ^{vi} ☐				

Elektronická adresa: Akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb:

Osoba oprávněná jednat za dlužníka ^{vii}

05 Fyzická osoba 06 Právnícká osoba ne

05 Fyzická osoba 06 Právnícká osoba ne

07 Insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení

ano ne

Z důvodu zde uvedených navrhuji, aby soud rozhodl o

úpadku hrozícím úpadku

dlužníka ^{viii} a zároveň rozhodl o povolení oddlužení.

Popis rozhodujících skutečností osvědčujících úpadek/hrozící úpadek:

Máme celkem 7 věřitelů, u kterých máme 11 závazků. U všech svých věřitelů jsme se splátkami v prodlení více než 30 dnů.

Manželka je na rodičovské dovolené ještě na 2 roky.

Manžel je zaměstnaný u společnosti Lobi s.r.o.

Do situace, kdy jsme nuceni svou finanční situaci řešit touto cestou jsme se dostali z několika důvodů, první z nich byl ten, že manželovi nebylo vyplaceno několik výplat od zaměstnavatele, další důvod bylo nastoupení manželky na mateřskou a následně rodičovskou dovolenou, což výrazně snížilo příjmy celé naší rodiny. A poslední důvod byl ten, že manželka měla při přechodu z mateřské na rodičovskou dovolenou přeplatek za půl roku zpětně, což musela zaplatit, a to tak, že jí Úřad práce v podstatě půl roku nevyplácel žádné dávky, neboť je strhával jako přeplatek.

Své závazky nejsme schopni v současné době hradit řádně a včas. Z toho vyplývá, že splňujeme podmínky dané zákonem č. 182/2006 Sb., a jsme v úpadku, a proto podáváme tento návrh jako společné oddlužení manželů.

08 Návrh na povolení oddlužení je podáván po podání insolvenčního návrhu věřitele

ano ne

09 Navrhovaný způsob oddlužení

Zpeněžením majetkové podstaty:

Plněním splátkového kalendáře:

Dlužník^{viii} nenavrhuje způsob oddlužení:

10 Podrobný popis okolností, z nichž lze usuzovat na výši hodnoty plnění, které při oddlužení obdrží nezajištění věřitelé dlužníka^{viii}

Manžel Jan Petr :

- mám příjem ze zaměstnání - Lobi s.r.o. Čistý měsíční příjem činí cca 13000,-Kč. Jsem ženatý a mám vyživovací povinnost vůči manželce a našim 2 nezletilým dětem ve věku 1 rok a 3 roky.

Manželka Zuzana Petrová:

- mám příjem ze sociálních dávek od Úřadu práce - rodičovská dovolená. Jsem vdaná a mám vyživovací povinnost vůči manželovi a našim 2 nezletilým dětem ve věku 1 rok a 3 roky. Čistý měsíční příjem činí cca 7000,-Kč.

Výše závazků činí k dnešnímu dni částku cca 700.000,-Kč a hypotéku ve výši cca 1.000.000,-Kč. Předpokládáme, že bychom během pětiletého splátkového kalendáře své závazky splnili v zákonem stanovené výši - minimálně 30 %.

11 Očekávané příjmy dlužníka* v následujících 5 letech

Manžel Jan Petr :

- mám příjem ze zaměstnání - Lobi s.r.o.. (viz přílohy). Čistý měsíční příjem činí cca 13000,-Kč. Jsem ženatý a mám vyživovací povinnost vůči manželce a našim 2 nezletilým dětem ve věku 1 rok a 3 roky.

Manželka Zuzana Petrová:

- mám příjem ze sociálních dávek od Úřadu práce - rodičovská dovolená. Jsem vdaná a mám vyživovací povinnost vůči manželovi a našim 2 nezletilým dětem ve věku 1 rok a 3 roky. Čistý měsíční příjem činí cca 7000,-Kč.

Naše náklady na živobytí jsou minimální. Máme za to, že budeme schopni splatit alespoň 30% podíl na svých závazcích během pětiletého splátkového kalendáře určeného nám soudem.

12 Údaje o všech dlužníkových příjmech za poslední 3 roky

Své dosavadní příjmy uvádíme v příloze č. 5 k tomuto návrhu a v přílohách, které tvoří součást tohoto návrhu.

Manžel Jan Petr:

- příjem za rok 2011 činil 122.963,-Kč
- příjem za rok 2012 činil 124.637,-Kč
- příjem za rok 2013 činil 135.695,-Kč
- za poměrnou část roku 2014 (leden - červen) činil 73.543,-Kč

Manželka Zuzana Petrová:

- příjem za rok 2011 činil 127.257,-Kč
- příjem za rok 2012 činil 136.800,-Kč
- příjem za rok 2013 činil 79.800,-Kč
- za poměrnou část roku 2014 (leden - červen) činil 24.279,-Kč

13 Počet vyživovaných osob žijících ve společné domácnosti

Manžel/manželka ano ne

Počet vyživovaných dětí

Počet jiných vyživovaných osob

13 Počet vyživovaných osob^{xi} žijících ve společné domácnosti

Manžel/manželka ano ne

Počet vyživovaných dětí

Počet jiných vyživovaných osob

14 Navrhují, aby soud stanovil nižší než zákonem určené splátky

ano ne

Navrhovaná výše měsíčních splátek nebo způsob jejich určení a popis důvodů, které vedly k úpadku dlužníka^{xii}:

Navrhují, aby soud stanovil nižší než zákonem stanovené splátky.

Do situace, kdy jsme nuceni svou finanční situaci řešit touto cestou jsme se dostali z několika důvodů, první z nich byl ten, že manželovi nebylo vyplaceno několik výplat od zaměstnavatele, další důvod bylo nastoupení manželky na mateřskou a následně rodičovskou dovolenou, což výrazně snížilo příjmy celé naší rodiny. A poslední důvod byl ten, že manželka měla při přechodu z mateřské na rodičovskou dovolenou přeplatek za půl roku zpětně, což musela zaplatit, a to tak, že jí Úřad práce v podstatě půl roku nevyplácel žádné dávky, neboť je strhával jako přeplatek.

Tento fakt velice citelně zasáhl do naší domácnosti a rovněž shora uvedené důvody vedly k situaci, ve které se nyní nacházíme. Na základě soudem nám určených splátek lze důvodně předpokládat, že nezajištění věřitelé obdrží minimálně 30 % svých pohledávek.

Popis veškerého majetku dlužníka^{xiii}

15 Majetek, který není předmětem zajišťovacích práv:

č.:	Specifikace majetku:	Množství:	Pořizovací cena:	
1	Nemovitosti na listu vlastnictví č. 235 v k.ú. Radiměř - podílové spoluvlastnictví - id. 1/2 každého spoluvlastníka			+ -

16 Majetek, který je předmětem zajišťovacích práv:

č.:	Specifikace majetku:	Druh zajištění:	Množství:	Pořizovací cena:	
1					+ -

Popis všech závazků dlužníka ^{xiv}

včetně vyživovacích povinností stanovených rozhodnutím soudu

17 Závazky, ze kterých nevyplývá právo na uspokojení ze zajištění - nevykonatelné:

č.:	Popis závazku:	Věřitel:	Výše závazku (v Kč):	
1	Konsolidace - smlouva č. 03547852111	GE Money Bank, a.s., IČ: 25672720, Vyskočilova 1422/1a, Praha 4 - předáno k vymáhání Inkasni Expresní Servis s.r.o.	73529	+ -
2	Smlouva č. 25-32548644	Stavební spořitelna České spořitelny, a.s., IČ: 60197609, Vinohradská 180/1632, Praha 3	209007	+ -
3	Smlouva č. 601478512	Provident Financial s.r.o., IČ: 25621351, Olbrachtova 9, Praha 4	38792	+ -
4	Smlouva č. 601458742	Provident Financial s.r.o., IČ: 25621351, Olbrachtova 9, Praha 4	18875	+ -
5	Smlouva č. 2514566984	Home Credit a.s., IČ: 26978636, Nové sady 996/25, Brno	26082	+ -
6	Smlouva č. 21547895	Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, IČ: 47116617, Pobřežní 665/21, Praha 8	2060	+ -
7	Smlouva č. 24698742	Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, IČ: 47116617, Pobřežní 665/21, Praha 8	2600	+ -
8	Smlouva č. 72654758 a smlouva č. 72654915	Česká kancelář pojistitelů, IČ: 70099618, Na Pankráci 1724/129, Praha 4	27146	+ -

18 Závazky, ze kterých vyplývá právo na uspokojení ze zajištění - nevykonatelné:

č.:	Popis závazku:	Věřitel:	Výše závazku (v Kč):
1	Hypotéka - smlouva č. 2100065845 - nežádáme oddlužení	Komerční banka, a.s., IČ: 45317054, Na Příkopě 33/969, Praha 1	1066263 <input type="text"/> <input type="text"/>

19 Závazky, ze kterých nevyplývá právo na uspokojení ze zajištění - vykonatelné:

č.:	Popis závazku:	Označení rozhodnutí:	Věřitel:	Výše závazku (v Kč):
1	Smlouva o úvěru	5EC 12/2014	původní: GE Money Bank, a.s., IČ: 25672720, Vyskočilova 1422/1a, Praha 4 - předáno novému věřiteli: CP Inkaso s.r.o., IČ: 29027241, Hvězdova 1716/2b, Praha 4	226328 <input type="text"/> <input type="text"/>
2	Náklady řízení za vymáhání závazku		původní: GE Money Bank, a.s., IČ: 25672720, Vyskočilova 1422/1a, Praha 4 - předáno novému věřiteli: CP Inkaso s.r.o., IČ: 29027241, Hvězdova 1716/2b, Praha 4	58176 <input type="text"/> <input type="text"/>

20 Závazky, ze kterých vyplývá právo na uspokojení ze zajištění - vykonatelné:

č.:	Popis závazku:	Označení rozhodnutí:	Věřitel:	Výše závazku (v Kč):
1				<input type="text"/> <input type="text"/>

Dlužník prohlašuje, že údaje v návrhu na povolení oddlužení a v jeho přílohách jsou pravdivé.

21 Seznam příloh:

Povinné přílohy:

1. Seznam majetku, v němž se označí jednotlivě veškerý dlužníkův^{xv} majetek, který je předmětem zajišťovacích práv sloužících k uspokojení věřitelů, a veškerý jeho ostatní majetek; majetek, který je předmětem zajišťovacích práv sloužících k uspokojení věřitelů se uvádí zvlášť.
2. Seznam závazků, v němž se označí jednotlivě veškeré závazky dlužníka^{xvi} vůči věřitelům, kteří mají právo na uspokojení ze zajištění a veškeré jeho ostatní závazky. Pokud je některý ze závazků vykonatelný, vyznačí se tato skutečnost v seznamu závazků a přiloží se příslušné rozhodnutí či notářský nebo exekutorský zápis. U každého závazku vůči věřiteli, který má právo na uspokojení ze zajištění, se označí odkazem na příslušnou položku seznamu majetku, popř. odkazem na údaj o očekávaných příjmech, majetek sloužící k zajištění příslušné pohledávky.
3. Listiny dokládající dlužníkovy^{xvii} příjmy za poslední 3 roky (např. kopie potvrzení o příjmech z pracovního poměru, kopie daňových priznání, výpisy z bankovních účtů).
4. Výpis z rejstříku trestů dlužníka^{xviii}, jeho zákonného zástupce, jeho statutárního orgánu nebo člena jeho kolektivního statutárního orgánu, ne starší než 3 měsíce, nebo obdobný doklad členského státu, v němž dlužník v posledních 3 letech pobýval nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců.
5. Listiny, kterých se návrh na povolení oddlužení dovolává a listiny, které prokazují v návrhu na povolení oddlužení tvrzené skutečnosti.
6. Je-li návrh na povolení oddlužení podáván i jako insolvenční návrh a dlužník^{xix} je zaměstnavatel - seznam svých zaměstnanců.

7. Je-li podáván společný návrh manželů na povolení oddlužení – kopie oddacího listu a písemné prohlášení obou manželů, že souhlasí s tím, aby všechny jejich majetek byl pro účely schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty považován za majetek ve společném jmění manželů; podpisy obou manželů musí být úředně ověřeny.
8. Je-li dlužník právnická osoba - výpis z obchodního rejstříku nebo obdobného registru, pokud nelze existenci dlužníka ověřit v příslušném registru.
9. Písemný souhlas nezajištěného věřitele, který se na tom s dlužníkem^{viii} dohodl, s tím, že hodnota plnění, které při oddlužení obdrží, bude nižší než 30% jeho pohledávky. Zároveň musí být uvedeno, jaká bude nejnižší hodnota plnění, na kterém se s dlužníkem dohodl; podpis věřitele musí být úředně ověřen.
10. Jsou-li zde osoby ochotné poskytnout dlužníkovi za účelem splnění oddlužení dar nebo mu po dobu trvání oddlužení platit pravidelné peněžní dávky – písemná darovací smlouva nebo smlouva o důchodu; podpisy těchto osob musí být úředně ověřeny.
11. Je-li dlužník zastoupen na základě plné moci - plná moc.

Zde očísľujte a označte veškeré přílohy, které jsou k návrhu na povolení oddlužení přikládány:

1	Potvrzení o příjmech a pracovní smlouvy	+ -
2	Listiny prokazující závazky	+ -
3	Výpisy z rejstříku trestů	+ -
4	Oddací list	+ -
5	Výpis z katastru nemovitostí č. 235 pro katastrální území Radiměř	+ -

Podpisem stvrzuje:

22 V	Svitavy	Dne	26.2.2015	
☒ 23 Dlužník ☐ 24 Jiná osoba - fyzická osoba ☐ 25 Jiná osoba - právnická osoba				
Dlužník	Příjmení:	Petr	Jméno:	Jan
	Titul za jm.:		Titul před jm.:	

Digitální podpis

Podpis

Je-li návrh na povolení oddlužení podáván zároveň jako insolvenční návrh, musí být podpis úředně ověřen nebo návrh musí být podán elektronicky s uznávaným elektronickým podpisem.

Potvrzení úředního ověření podpisu

23 Dlužník^{xx}
  24 Jiná osoba - fyzická osoba^{vii}
  25 Jiná osoba - právnická osoba^{vii}

Digitální podpis

Podpis ^{xxi}

Je-li návrh na povolení oddlužení podáván zároveň jako insolvenční návrh, musí být podpis úředně ověřen nebo návrh musí být podán elektronicky s uznávaným elektronickým podpisem.

Potvrzení úředního ověření podpisu

ⁱ vyplní se pouze tehdy, pokud je návrh na povolení oddlužení podáván po insolvenčním návrhu

ⁱⁱ vyplní se pouze u zahraničních osob

ⁱⁱⁱ datum narození se vyplní, pokud nebylo dlužníkovi přiděleno rodné číslo

^{iv} vyplní se, pokud bylo dlužníkovi přiděleno IČ

^v v případě podání společného návrhu manželů na povolení oddlužení vyplní druhý z manželů

^{vi} vyplňte, pokud se liší od sídla či trvalého bydliště

^{vii} v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se uvedou osoby oprávněné jednat za každého z manželů

^{viii} v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se manželé považují za jednoho dlužníka

^{ix} v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se uvedou očekávané příjmy obou manželů

^x v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se uvedou příjmy obou manželů

^{xi} v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení vyplní druhý z manželů

^{xii} v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení vyplní oba manželé

^{xiii} v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se uvede veškerý majetek manželů

^{xiv} v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se vyplní všechny závazky manželů

^{xv} v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se označí veškerý majetek manželů

^{xvi} v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se označí veškeré závazky manželů

^{xvii} v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se doloží příjmy obou manželů

^{xviii} v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se doloží výpis z rejstříku trestů obou manželů

^{xix} v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení předkládá seznam ten z manželů, který je zaměstnavatelem

^{xx} v případě podání společného návrhu manželů na povolení oddlužení vyplní druhý z manželů

^{xxi} v případě podání společného návrhu manželů na povolení oddlužení podepíše druhý z manželů, resp. jiná osoba za druhého z manželů

ANOTACE

Jméno a příjmení autora: Tereza Bartošová

Název katedry a fakulty: Katedra sociologie, andragogiky a kulturní antropologie, Filozofická fakulta

Název bakalářské práce: Předluženost klientů sociální práce

Vedoucí práce: PhDr. Eva Klimentová, Ph.D.

Počet znaků: 48756

Počet příloh: 2

Počet použitých zdrojů: 29

Klíčová slova: dluh, dlužník, exekuce, předlužení, úvěr

Keywords: debt, debtor, seizure, over indebtedness, credit

Anotace:

Bakalářská práce pojednává o předluženosti klientů sociální práce. Cílem předložené práce je zjistit, z jakých důvodů se dlužníci ocitají v dluhové pasti, prověřit informovanost klientů, zda vědí, jak mohou jejich problémy s dluhy řešit, a zároveň poukázat na zvyšující se počet dlužníků, kteří vyhledávají pomoc u sociálních institucí. Teoretická část se zabývá příčinami a důsledky předlužení, dostupností a získání půjček a možným řešením situace. Empirická část práce popisuje pomocí dotazníkového šetření důvody předluženosti klientů, a jaké povědomí mají dlužníci o možném řešení situace.

Annotation:

Bachelor thesis deals about the over indebtedness of clients of social work. The aim of this work is to determine the reasons for which borrowers find themselves in a debt trap, check the information to clients, whether they know how their debt problems to solve, and also point out the increasing number of borrowers who seek help from social institutions. The theoretical part deals with the causes and consequences of over indebtedness,

availability and obtain loans and a possible solution to the situation. The empirical part describes the reasons for using a questionnaire survey of over indebtedness of client and debtors have awareness of what a possible solution to the situation.